500 KURUŞ
YIL 6 SAYI 2289
PAZAR 21 EKİM 1979

EKONOMİ Politika

SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

Korutürk Salı günü Erbakan ve Türkeş ile görüşecek

Ankara (Politika) — CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in Başbakanlık görevini «bu aşamada» kabul etmemesi nedeniyle Cumhurbaşkanı Korutürk, Meclis'te grubu bulunan siyasal partilerin yöneticileriyle önümüzdeki hafta Salı ve Çarşamba günleri görüşecek. Önceki gün Demirel'le uzun bir görüşme yapan ancak AP Genel Başkanını görevlendirmeyen Cumhurbaşkanı, Salı günü saat 11.00'de MSP Genel Başkanı Necmettin Erbakan'la saat 12.00'de de MHP Genel Başkanı Alpaslan Türkeş'le görüşecek. Cumhurbaşkanı 24 Ekim Çarşamba günü de saat 11.00'de AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'i yeniden kabul edecek.

Cumhurbaşkanının Çarşamba günkü görüşmede büyük bir olasılıkla yeni hükümeti kurma görevini AP Genel Başkanı Süleyman Demirel'e vereceği belirtiliyor.

CHP, AP'Yİ DESTEKLEYECEK

Cuma günü yaptığı görüşmede hükümeti yeniden kurma görevini şimdilik kabul etmeyeceğini bildirmesi nedeniyle bu kez Cumhurbaş-

(Devamı Sa. 7. Sü 3'de)

Kazan: "Türkiye'nin ufkun'da seçim gözüküyor"

- MSP Genel Başkan Yardımcısı «Ama, bu Mayıs - Haziran ayında yapılacak bir seçim değildir» şeklinde konuştu.

Ankara (A.A.) — MSP Genel İdare Kurulu, «Hükümetin kuruluşuna ilişkin, son siyasi durum»u görüşmek üzere dün saat 11.00'de Genel Başkan Necmettin Erbakan'ın başkanlığında toplandı.

Toplantıya ilişkin açıklamanın, bu sabah, bir basın toplantısı şeklinde, Genel Başkan Erbakan tarafından kamuoyuna duyurlacağı öğrenildi.

Toplantıdan önce, Anadolu Ajansı'na açıklamada bulunan MSP Genel Başkan Yardımcısı Şevket Kazan, «Türkiye'nin ufkunda bir seçim gözüküyor. Ama, bu Mayıs - Haziran ayında yapılacak bir seçim değildir» dedi.

Genel İdare Kurulu'nun dünkü toplantısında, hükümet kuruluşna ilişkin çeşitli görüşlerin tartışılacağını bildiren Kazan, erken seçim konusunda özetle şunları söyledi:

«Sayın Cumhurbaşkanı erken seçim isteyebilir. 1973'de de istemişti. Ancak AP Genel Başkanı Demirel ile Sayın Cumhurbaşkanı'nın erken seçimi istemesi yetmiyor. Derhal seçim sözkonusu

(Dev. Sa. 7. Sü. 3'de)

Renault'a 45 bin lira zam geliyor

Ankara (Politika) — Zamlar eski hızıyla devam ederken kurulacak yeni hükümetlerinde bunalımı önleyemiyeceği yeni zamlarla karşı karşıya kalacağı kaydediliyor. Ecevit hükümetinden sonra ilk zammın Renault'dan geleceği, Renault marka otomobillere 42 bin ile 45 bin lira arası zam yapılacağı öğrenildi.

TL tipi Renault'lara 42 bin lira, TS ve Steyşin tipi Renault'lara ise 45 bin lira zam yapılacağı bildirildi. Böylece TL tipi Renault'ların fiyatı 368 bin liradan 410 bin liraya, TS ve Steyşin tipi Renault'ların fiyatı da 379-380 bin liradan 424-425 bin liraya çıkacak.

Bağımsız Ahmet Karaaslan AP'ye geçti

Ankara (Politika) - AP'den ayrılarak CHP ağırlıklı hükümet için de İmar İskan Bakanı olarak görev yapan, ancak seçimlerden bir süre önce bakanlık görevinden istifa eden Malatya Milletvekili Ahmet Karaaslan yeniden AP'ye döndü.

(Dev. Sa. 7 Sü. 5'de)

Toplusözleşme savaşında örnek bir adım

- DİSK'E BAĞLI HÜRCAM-İŞ VE TÜRK-İŞ'E BAĞLI KRİSTAL-İŞ SENDİKALARI YÖNETİCİLERİ EYLEM BİRLİĞİNİN SAĞLANMASI KONUSUNDA ÖN BİR PROTOKOL HAZIRLADILAR
- PROTOKOLE GÖRE HER İKİ SENDİKA SÖZLEŞME TASLAKLARINI BİRLİKTE HAZIRLAYACAK, GREVE BİRLİKTE GİDECEK, SÖZLEŞMELERİ BİRLİKTE İMZALAYACAK

Cam işkolunda Türk-iş ve DİSK sendikaları eylem birliği yapacak

- Hafta içinde kesin şeklini alabileceği belirtilen ön protokolde eylem birliğinin sözleşmeler sonrasında da sürdürülmesi öngörülüyor
- Eylem birliğinin sağlanabilmesi halinde Cam Holding'in işçi sendikaları karşısında güç durumda kalacağı belirtiliyor

İstanbul (Politika) — DİSK'e bağlı Hürcam-İş Sendikası ile Türk-İş'e bağlı Kristal-İş Sendikası arasında toplusözleşmelerde ve toplusözleşme sonrasında eylem birliği yapma konusunda sürdürülen görüşmelerin olumlu bir aşamaya ulaştığı öğrenildi. Hürcam-İş ve Kristal-İş Sendikalarının yetkilileri arasında yapılan görüşmeler sonucu 13 maddelik bir ön protokolün hazırlandığı bildiriliyor. Hazırlanan ön protokole göre, toplusözleşmeler için taslak birlikte hazırlanacak, greve birlikte karar verilecek, grevler birlikte bitirilecek.

Politika muhabirlerinin DİSK'e bağlı Hürcam-İş ve Türk-İş'e bağlı Kristal-İş Sendikası yetkilileri ile yaptıkları görüşmeler sonucu elde ettikleri bilgilere göre eylem birliğinin sağlanması yolunda yapılan görüşmeler ileri bir aşamaya vardı. Sendika yöneticilerinin görüşmelerinin bu aşamasında 13 maddeden oluşan bir ön protokol imzalandı. Protokole göre her iki sendika da bu işkolunda tekel durumunda bulunan Şişe ve Cam Holding'e karşı birlikte savaşımın gerekliliğini vurguluyor. Protokol, birlikte hareket edilmesi konusunda somut kararları içeriyor. Protokolde, sözleşme taslaklarının birlikte hazırlanması, greve birlikte gidilmesi, anlaşmanın birlikte imzalanması ve grevlerin birlikte bitirilmesi gibi toplusözleşme dönemine ilişkin önemli konuların yanısıra eylem birliğinin toplusözleşmeler sonrasında da devam ettirilmesi maddesi yeralıyor.

Sendika yöneticileri, Şişe Cam Holding'le daha önce yapılan toplusözleşmelerde sendikaların ayrı ayrı hare-

(Dev. Sa. 7. Sü. 4'de)

CHP'de gruplar Kurultay hazırlığı içinde

- Ecevit'in Genel Yönetim Kurulu ile birlikte güvenoyu istemesi muhalefetin tepkisine yolaçtı
- CHP sol kanat parlamenterleri, CHP'de tüzüğün ve programın tam olarak uygulanmasını ve ilkelere ters düşen, demokrasi güçleriyle partinin ilişkilerini koparlan kişilerin yönetimden temizlenmesi gerektiği görüşünde

Ankara, (Politika) — CHP'nin 4-5 Kasım tarihlerinde toplanacak olan olağanüstü Kurultay'ının çalışmaları başladı. CHP Genel Merkezi ve parti içindeki muhalefet grupları Kurultay çalışmalarına hız verdiler. CHP sol kanat parlamenterleri dün yaptıkları toplantıda Genel Kurulda takınacakları tavrı belirlemek üzere Millet Meclisinde bir toplantı yaptılar, Deniz Baykal ve Ali Topuz

(Dev. Sa. 7. Sü. 6'da)

Toker'in başbakanlık önerisi, Kontenjan Grubu'nda tepkiye yolaçtı

- Senato Kontenjan Grubu Başkanı Baykara «Hükümet kurmak siyasi partilerin konusudur»

Haberi 7. Sayfada

TKP, 14 Ekim seçim sonuçlarını değerlendirdi

- Halkın hoşnutsuzluğundan, AP sosyal demagoji ile yararlandı
- MHP'nin oy tırmanışı durduruldu
- Eylem birliği yolunda adım atılan heryerde başarı açıkça görüldü
- İstanbul'da CHP dışındaki demokratik güçler MHP'nin iki katına yakın oy aldılar
- Ulusal demokratik güçlerin eylem birliğine karşı tavır alan reformizm iflas etti

TSİP, solda birlik için yeni girişimlerde bulunacak

- Seçim sonuçlarını değerlendirmek için toplanan TSİP Genel Yönetim Kurulu toplantısında konuşan Kaçmaz, gerici - faşist güçlerin saldırılarını yoğunlaştıracaklarını hatırlatarak, demokrasi güçlerinin birliğinin önemini vurguladı.

Haberleri 8. Sayfada

TÖB-DER İSTANBUL ŞUBE KONGRESİ OLAYLAR YÜZÜNDEN ERTELENDİ

- Birlik Dayanışma, Demokratik Merkeziyetçiler ve Demokrasi İçin Birlik grupları, öğretmen olmayan kişilerin salona alındığını belirttiler.

İstanbul (Politika) — Geçici yönetimin işbaşında bulunduğu TÖB-DER İstanbul Şubesi'nin dün Tepebaşı Gazinosu'nda yapılan kongresinde olaylar çıktı ve toplantı hükümet komiserince iptal edildi.

Elektrikli bir hava içinde başlayan kongre sırasında Birlik Dayanışma, Demokrasi İçin Birlik ve Demokratik Merkeziyetçiler ortak hareket etmeye özen gösterdiler ve kongreye, öğretmenlikle ilişkisi olmayan kişilerin getirildiğini söyleyerek «demokratik kongre» isteminde bulundular. Karşılıklı atılan sloganlar bir süre sonra kavgaya dönüştü. İskemle ve masalar havada uçuşmaya başlayınca, çok sayıda asker ve polis kongreye müdahale etti. Bunun üzerine Demokrasi İçin Birlik, Birlik Dayanışma ve Demokratik Merkeziyetçi öğretmenler kongreyi birlikte terkettiler.

İçeride kalan «Maocu» Devrimci Yurtsever Öğretmen grubuyla, Devrimci Öğretmen grupları kongreyi sürdürmek istediler. Ancak Hükümet Komiseri toplantıyı iptal etti. Çatışma sırasında on kişi çeşitli yerlerinden hafif şekilde yaralandı, ayağı kırılan bir kişi de hastaneye kaldırıldı. Kongrenin ileri bir tarihe ertelendiği bildiriliyor.

Bu arada, Tepebaşı Gazinosu'nda yapılan kongreden önce, gazino yakınındaki bir kahvede oturmakta olan 200'e yakın gencin üzeri arandı. 300 kişi 2. Şubeye götürüldü.

ECZACILARA GÖRE BAKANLIGIN ÇALIŞMALARI TUMÜYLE «FIYASKO»

Haber Merkezi — İstanbul, Ankara, İzmir, Trabzon, Diyarbakır, Gaziantep, Bursa Eczacı Odaları ile Kamu Eczacıları Derneği ortak bir açıklama yaparak Sağlık Bakanı Mete Tan'ın bakanlığı süresince yaptığı çalışmalarının tam bir fiyaskoyla sonuçlandığını belirttiler. Sağlık Bakanlığı uygulamalarının sağlık sorunlarına köklü çözüm getirme yerine yüzeysel çözümlemeler getirme eğilimini taşıdığını belirten eczacılar, bu uygulamaların sağlık so-

(Dev. Sa. 7. Sü. 3'de)

Dört ilde beş kişi öldürüldü Eskişehir'de bir kişi ölü bulundu

Haber Merkezi — Ankara'nın Çankaya ilçesi Yıldızevler Mahallesinde dün saat 07.00 sıralarında meydana gelen olayda, Hüseyin Yukarıdere adlı bir işçi silahla vurularak öldürüldü.

Olay, su deposu yanında meydana geldi. Hüseyin Karadere adlı işçi yolda yürürken, İnayet Pekdemir adlı bir kişinin silahlı saldırısına uğradı. Saldırı sonucu altı kurşun alan Hüseyin Yukarıdere olay yerinde ölürken, saldırgan İnayet Pekdemir silahı ile birlikte yakalandı.

(Devamı Sa. 7. Sü. 8'de)

7 TİP'LİNİN CİNAYET SANIKLARI DURUŞMADA MUAYENE EDİLDİ

Ankara (THA) — Bahçelievler semtinde geçtiğimiz yıl 7 TİP üyesinin ölümü ile sonuçlanan olayın sanıklarının duruşmasına, dün Ankara Sıkıyönetim Mahkemesinde devam edildi.

Yapılan duruşmada sanık İbrahim Çiftçi ve Duran Demirkıran'ın Emniyet'te işkence yapıldığına ve izlerini vücutlarında taşıdıklarına ilişkin iddialar üzerine doktorlar bilirkişi olarak dinlendi. Sanıkların isteği üzerine yargıçlar Çiftçi ve Demirkıran'ı duruşma salonunda muayeneden geçirdiler.

Hariciye Mütehassısı Deniz Binbaşı İsmet Baran, işkence iddiaları üzerine yaptığı konuşmada, görüşlerini şöyle açıkladı:

(Devamı Sa. 7. Sü. 5'de)

Tekstil, TARİŞ Menemen Çırçır'da uyuşmazlığa düştü

İzmir (THA) — DİSK'e bağlı Tekstil Sendikası Tariş Menemen Çırçır Fabrikasında bir süredir devam eden toplu iş sözleşmesi görüşmelerinde uyuşmazlığa düştü.

Bu arada Tekstil Sendikasının Aydın Tekstil Fabrikasında toplu iş sözleşmesi yetkisi Aydın Asliye Hukuk Mahkemesinin kararıyla kesinleşti.

TÜRK-İŞ GENİŞ TABANLI, İŞVERENLER İSE "ETKİN VE GÜÇLÜ" HÜKÜMET İSTEDİ

- Türkiye Odalar Birliği'nce yapılan açıklamada CHP ağırlıklı hükümet sert bir biçimde eleştirildi

Haber Merkezi — Son siyasal gelişmeleri değerlendiren Türk-İş İcra Kurulu zayıf hükümetler yerine geniş tabana dayalı hükümetlere ihtiyaç olduğunu öne sürerken Türkiye Odalar Birliği de «güçlü ve güvenilir» bir hükümet kurulmasını istedi.

TÜRK-İŞ: GENİŞ TABANLI HÜKÜMET KURULSUN

Türk-İş İcra Kurulu'nun son siyasal gelişmeler üzerine yaptığı toplantıda alınan kararları açıklayan Genel Başkan İbrahim Denizcler, ülkenin bir bunalım dönemi yaşadığını belirterek, «böyle bir dönemde iş başına gelecek zayıf hükümetler yerine, geniş tabana dayalı, gereken kararları cesaretle alabilecek hükümetlere ihtiyaç vardır» dedi.

Türk-İş Genel Başkanı, yaşanılan kritik dönem nedeniyle, Türkiye'de «güçlü bir hükümetin» hemen kurulması gerektiğini savundu, şunları söyledi:

«Türk-İş İcra Kurulu, ül-

(Dev. Sa. 7. Sü. 1'de)

"Davadan dönen" bir MHP'li Federal Almanya'dan sığınma hakkı istedi

- Meinheim Yabancılar Dairesi'ne başvuran Ali İhsan Karagülen adındaki bir vatandaş, MHP'nin zamanla cinayet çetesine dönüştüğünü bu nedenle partiden ayrılınca, işkence gördüğünü belirtti. MHP'den ayrılan Karagülen «Canımı kurtaracağım tek yer yurt dışıdır. Federal Almanya'ya kabulünü rica ederim» dedi.

Haber Merkezi — MHP Genel Başkanı Türkeş'in emri üzerine «davadan dönenleri» vuran militanların baskı ve işkenceleriyle karşılaşan Ali İhsan Karagülen adındaki bir yurttaş, Federal Almanya Mainheim Yabancılar Dairesi'ne başvurarak sığınma hakkı istedi. MHP'nin İslam dinini savunduğuna inandığı için bu partiye girdiğini ifade eden Ali İhsan Karagülen, MHP'nin zamanla cinayet çetesine dönüştüğüne şahit olduğunu bildirdi. Karagülen, partiden ayrılmak isteyince defalarca yolunun kesildiğini, bayıltıncaya kadar dövüldüğünü, ölümle tehdit edildiğini kaydederek, «Canımı kurtaracağım tek yer yurdumun dışıdır»

(Devamı S. 7 Sü. 6'da)

DÜZELTME YAZISI

Uğurgül Fabrikası'nda lokavt yapılmamış, aksine grev yapılmıştır

Uğurgül fabrikasında lokavt yapılmamış aksine kanunsuz grev yapılmıştır:

21 eylül 1976 tarihli, 1090 sayılı gazetenizin (Beşinci) sahifesinde (Uğurgül yasa dışı lokavt yaparak 680 işçiyi çıkardı) başlıklı yazınız hem gerçeklere aykırı hemde sadece Maden-İş ilgililerinin tek taraflı beyanına müsteniddir. Gazeteniz tahkik yapmadan sadece adı geçen sendikanın müdafiiliğini yapmıştır gerçek du-

(Dev Sa. 7. Sü. 4'de)

gündem

ÖZLEM ÖZGÜR

Demagojik militanlık

Demagojik militanlık, cart-curt edip, oturduğu yerden gazel okumaktır. Demagojik militanlık, işçi sınıfının belgilerini sivrileştirmek, keskin «solculuk» yapmak ve profilden çok hızlı «solcu» görünmektir. Ve demagojik militanlık, her derde deva bir reçete, «Tek yol devrimciliktir...

İşçi sınıfı partisinin, «MHP ve ÜGD Kapatılsın» belgisini ele alalım ve şöyle bir propaganda yürütelim: Bu istek, yani «MHP ve ÜGD Kapatılsın» belgisi, varolan hükümete ve sıkıyönetime yöneltilmiş bir taleptir. Ve de, evet ve de, böylesi bir talep, işçi sınıfı hareketini burjuvazinin kuyruğuna takmak (!) ve Allahına kadar «sağ» oportünizm yapmaktır. (!)...

Ve karşınıza, 18 yaşında bir genç alsanız, ona söyleseniz ki, «MHP ve ÜGD Kapatılsın» demek, varolan hükümetten ve sıkıyönetimden faşist kuruluşların kapatılmasını istemek demektir... Şimdi, sana soruyorum bu hükümet ve sıkıyönetim, MHP ve ÜGD'yi kapatır mı? O genç kişi, belki de, böylesi bir demagojiye inanabilecek ve kafası karışabilecektir...

İşte, «MHP ve ÜGD Kapatılsın» ya da «Faşizme Geçit Yok» belgilerini sağ bulup, yerine «Faşizme Ölüm» ya da «Faşizmi İninde Geberteceğiz» gibi profilden «sol» görünen belgiler atmak, Allahına kadar «Demagojik Militanlık»tır...

Neden mi? Nedenini anlayabilmek için, kısaca işçi sınıfı partilerinin programlarından ve bu programdan kaynaklanan belgilerinden sözetmek gerek. İşçi sınıfı partilerinin programları, «asgari» ve «azami» olmak üzere, iki bölümde oluşur... Söz gelimi, TKP'nin programını ele alalım: TKP'nin esas amacı, Türkiye'de sosyalist devrimi gerçekleştirmek, giderek sosyalist ve komünist toplumun inşası görevini yerine getirmektir. Bu hedef, işçi sınıfı partisinin «azami» programını gösteriyor.

İşçi sınıfı hareketinin yakın hedefi, işçi sınıfının öncülüğünde ve hegemonyasında kurulacak olan, sosyalizme açılan ileri demokratik bir düzen, ileri demokratik bir devrimdir. Ve bu hedef, işçi sınıfı partisinin «asgari» programını gösteriyor.

İşte, işçi sınıfı partisinin de «azami» ve «asgari» programda yeralan ilkelerden ve uğruna savaşım verilen görevlerden kaynaklanır. Daha açığı, işçi sınıfı partisi, «asgari» ve «azami» programının ve bu programda yeralan hedeflerin kaçınılmaz sonucu, propaganda, ajitasyon ve örgütleme çalışmalarında, bir yandan kapitalizmin ne menem birşey olduğunu yığınlara teşhir eder, öte yandan sa, sosyalizmin propagandasını yapar ve ileri demokratik düzende yapılacak olan görevleri anlatır... Ve bu çalışmalarda kullanılan belgiler de, işte bu görevlerden kaynaklanır...

İşçi sınıf partisinin «asgari» programını ele alalım. Programın bu bölümünde yeralan görevlerin, yığınların isteminden kaynaklanan bu görevlerin önemli bir bölümünün, ekonomik -demokratik görevler olduğunu düşünelim... İşçi sınıfı partisinin «asgari» programında yer alan, bu ekonomik-demokratik görevler ve buradan kaynaklanan belgiler, birbirinden koparılamaz olan, iki yönlü bir savaşımın simgeleridir de...

Bu savaşımın bir yönü, kapitalizm veri iken, varolan burjuva iktidarlarına ve onların hükümetlerine karşı, işçi sınıfı partisinin «asgari» programında yeralan ekonomik - demokratik istemler uğruna sürdürülen savaşımı, devrim için sürdürülen savaşımla aynı potada birleştirmektir...

Daha açık bir deyişle, işçi sınıfı partilerinin asgari programında yeralan ekonomik - demokratik görevler, iki anlama gelir. İlk olarak, halkın istemlerinden kaynaklanan bu ekonomik - demokratik görevler, işçi sınıfı partisinin, devrimle siyasal erk olduğu zaman, yığınlara vaadettiği görevlerdir... İkinci olarak, «asgari» programda yer alan ekonomik - demokratik hedefler, tümü olmasa bile, bunların bir bölümü, aynı zamanda, kapitalizm veri iken, varolan iktidarlardan ve onların hükümetlerinden, bu talepleri koparıp alabilmek için, savaşım verileceği anlamına gelir...

Şimdi dönelim, «MHP ve ÜGD Kapatılsın», «Türkeş Tutuklansın» belgilerine... Bu belgiler, ne anlama gelmektedir? Ve bu belgiler, MHP ve ÜGD'nin kapatılmasını yada Türkeş'in tutuklanmasını, mevcut hükümetten ve sıkıyönetimden basit bir talep olarak yorumlamak olanaklı mıdır? Bu belgi, böylesi yalan ve sapık bir biçime indirgenebilir mi? Bu soruların yanıtını yarın vereceğim...

FORUM

Küçük üreticilerin örgütlenme zorunluluğu

Burjuvazinin küçük üreticiye seçenek olarak sunduğu iki yol, ya örgütlenerek kaderini eline almak ya da gelişen kapitalizmin ezici sömürüsü altında yok olmaktır.

Zihni ÇETİNER

Kırsal alanı genelde köylülük olarak tanımlarız. Bu tanımlama özünde bir tek şeyi belirler. O da, sosyo-ekonomik uğraşların tarımsal üretime dayanmasıdır. Ülkede bugün tarım, aile işletmeciliği ve kapitalist tarım işletmeciliği olarak yapılmaktadır. Köylülük bütünsel bir yapıya sahip değildir. Bu heterojen yapı, köylülüğe bazı özellikler verirken örgütlenmelerinde de engelleyici bir neden olmaktadır. Köylülük, bilindiği gibi bazı katmanlardan oluşur. Ortak uğraşları üretim ve üretimin pazarlanması olduğu halde, köylülerin ortak çıkarlar etrafında bir araya gelmelerini güçleştiren, tarımın işletme şekli değil, üretim sürecindeki İNSAN-MÜLKİYET ilişkisidir. İşte bu ilişki, her türlü sömürünün, ezilmişliğin, bir arada olamamanın ve dayanışma kuramamanın öznel nedeni olduğu gibi, üretim düşüklüğünün ve maliyet yüksekliğinin de nesnel sonucunu oluşturmaktadır.

Çeşitli katmanlardan oluştuğunu belirttiğimiz köylülük, mülkiyet esasına göre çeşitli değişiklikler göstermektedir. Topraksız köylü, az topraklı köylü, orta topraklı köylü, büyük toprak sahipleri. Tüm bunların dışında ayrıca, toprakta ücretli olarak çalışan tarım işçileri vardır. Topraksız ve az topraklı köylü, çeşitli şekillerde tarımsal üretime katılır. Kiracı, yarıcı vb. Tüm bu çeşitlilik, kırsal alanın ortak çıkarlarının belirlenmesini güçleştirmekte ve bu nedenle de köylülerin örgütlenmelerini kısmen de olsa engellemektedir.

Köylülüğün çok karmaşık bir yapıya sahip olduğunu şu istatistik rakamları, daha açık olarak belirlemiştir. Türkiye'de kırsal alanda yaşayan ailelerin yüzde 22,4'ü topraksızdır; yüzde 60,6'sı ise 1-50 dekar toprağa sahiptir. Bu 50 dekara kadar toprağı olanlarda, ortalama toprak büyüklüğü 19,9 dekardır. Bu da bize gösteriyor ki, ülkede tarım alanları çok parçalanmıştır. Toprakların böylesine küçük parçalar halinde işlenmesi, hem işgücü kaybına hem de üretimin düşmesine yol açmaktadır. Marks'ın, kapitalizmin gelişme evresiyle ilgili şu değerlendirmesi, günümüz Türkiye'sinde de yürürlüktedir: «Üretim araçlarının sonsuz bir şekilde parçalanması ve üreticilerin kendilerinden soyutlanması. Korkunç bir insan gücü israfı. Üretim koşullarının yol açtığı sürekli maliyet artışları, küçük toprak mülkiyetinin kaçınılmaz bir yasasıdır.»

Bunun sonucu olarak, köylülerin ekonomik gelişme düzeyleri toplumsal gelişme düzeyinin çok gerisinde kalmaktadır. Tarihsel bir olgu olarak küçük toprak sahipleri, gitgide kaçınılması güçleşen bir yoksullaşmayla karşı karşıyadırlar. Kapitalizmin eşit olmayan gelişme yasası, tarımsal alanda proleterleşmeyi hızlandırmakta ve bunun doğal sonucu olarak, kırsal alandan sanayi alanlarına bir iç göç başlatmaktadır. Artık bu aşamada kırsal alan yapısal bir değişikliğe uğramakta, tarım emekçisi yarı proleter br konuma girmektedir. 1963 yılında topraksız köylülerin toplam köylü nüfusuna oranı yüzde 9,6'ya ulaşmıştı. Bu oran, 1973'de yüzde 14'e yükselmiştir. Bu on yıllık dönemde köylülük hızlı bir mülksüzleşme sürecine girmiştir. Bu süreç sürüp gitmektedir. Kapitalizmin gelişme sürecinde vurgulanan bir gerçek vardır. O da, kent nüfusunun giderek kırsal alanın «sırtından» büyümesidir. Kentlerin böylesine bir nüfus yoğunlaşmasına uğraması, işçi ücretlerindeki düşüşün en büyük nedenidir. Kapitalizmin arz-talep yasası, insanın maddi varlığının değerinin düşmesine göz yummaktadır.

Gerek nüfusun giderek artışı, gerekse kapitalizmin gelişme sürecinde zorunlu olarak toprakların küçük parçalara bölünmesi, ekonomide büyük sorunlar yaratmaktadır. Tarım girdilerinde kaynak israfı, yüksek maliyet ve verim düşüklülüğü gibi. Tüm bu güçlükler, tarım kesiminin en çalışkan ve kalifiye unsurlarını giderek kentlerde iş aramaya yöneltmektedir.

Tekelci kapitalizmin ve emperyalizmin hammadde kaynağı durumundaki geri bıraktırılmış olan ülkemizin tarım politikası, baştan sona dek sanayiye kaynak aktarmak ve emperyalist ülkelere hammadde sağlamak doğrultusundadır. Bu politika, günümüzde yeni bir boyuta ulaşmış bulunmaktadır: Kırsal alanı olabildiğince çeşitli kooperatiflerde örgütlemek. Dikkat edilmesi gereken nokta şudur: Amaç kooperatifleşme değil, bu yolla sanayi burjuvazisini ve ticaret burjuvazisini tek tek üreticiler yerine toplu üreticiyle, yani kendi denetimleri altındaki kooperatif örgütüyle yüz yüze getirmektir. Böylece, kırsal alanı tek tek sömürmek yerine topluca sömürmek gibi bir kolaylık sağlanmış oluyor. Çünkü çarpık bir kooperatifleşme, kırsal alanı tekelci sermayenin ve emperyalist güçlerin sömürmesi açısından bir araçtır.

Ülkemizde hükümetlerin bugünkü politikası, emperyalizmin çıkarları doğrultusunda hızla gelişmektedir. 4. Beş Yıllık Plan Stratejisinde «gayri safi üretim, tarım sektöründe yılda ortalama yüzde 5, sanayi sektöründe yüzde 12» olarak belirlenmiştir. Yine «gayri safi milli hasıladaki artışın yaklaşık olarak yüzde 14'ünü tarım, yüzde 37'sini sanayi sektörü» sağlayacaktır. Plan Stratejisinde, «1978'de yüzde 29 dolaylarında olan sanayi sektörünün gayri safi yurt içi hasıladaki payı 1983'de yüzde 32 dolayına yükseltilecek, tarım sektörünün payı yüzde 22'den yüzde 19'a düşecektir» denilmek suretiyle, ağırlık sanayinin geliştirilmesine verilmiştir. Bu gelişmenin doğal sonucu, üreticilerin sanayiye hammadde sağlamasıyla birlikte, kırsal alandan sanayi alanına insan göçünü zorunlu kılmak olacaktır.

Bu gelişme sürecinde, milli gelirin paylaşılmasında da büyük bir eşitsizlik ortaya çıkacaktır. Kişi başına düşen milli gelir payı sanayi alanında yükselirken, kırsal alanda düşecektir. Ve bunun doğal sonucu olarak da, kırsal alanda nisbi yoksullaşma artacak, proleterleşme hızlanacaktır.

Tüm bu gelişmeler, kırsal alana yeni bir dinamizmin getirilmesini gerektiriyor. Zira köylülüğün belirli katmanlarının duyduğu çeşitli özlemler ve bu özlemlerin giderilmesi söz konusudur. Topraksız köylü toprak sahibi olmak ister, az topraklı toprağını büyütmeyi arzular, yarıcı toprağın mülkiyetini kendi üzerine geçirmeye uğraşır ve çok toprak sahibi ise toprağın parçalanmasını önlemeye çalışır. Bu değişik istekler, birlikte olmayı ve üretimi geliştirmeyi engelleyici büyük bir etkendir.

İçinde bulunulan tüm bu zorluklara karşın, 1-50 dekar toprak sahiplerinin amaçları, üretimlerinin yapısal özelliğinin bir sonucu olarak tarım girdilerini ucuza maletmek, işgücünden tasarruf sağlamak ve üretimde verimi artırmak gibi ortak çıkarlara dayanıyor. Bunun tek yöntemi ise üretim kooperatiflerinde örgütlenmek ve bu örgütlenmeyi tüketim kooperatifleriyle tamamlamaktadır. Bu üretim kooperatiflerinin amacı, üretimi kırsal alanda değerlendirmek olmalıdır. Ne var ki, bu düzen içinde kooperatifler, emekçi köylülüğün ekonomik kurtuluşunu sağlayamaz. Ancak, kısmi iyileştirmeler getirebilir. Küçük üreticiler, kooperatifleri demokratik mücadele örgütleri haline getirme savaşı verirken, bununla yetinmeyerek, aynı zamanda kendini işçi sınıfı hareketine bağlayan, sosyal kurtuluşa yönelten örgütlenmeleri de güçlendirmek zorundadırlar. Köylüler, ancak böyle bir yoldan örgütlü bir güç olarak tekellere ve emperyalist güçlere karşı çıkma şansına sahip olabilir. Burjuvazinin küçük üreticiye seçenek olarak sunduğu iki yol, ya örgütlenerek kaderini eline almak ya da gelişen kapitalizmin ezici sömürüsü altında yok olmaktır.

yorum

OYA BAYDAR

Cephe politikasını sindirmek...

ULUSAL demokratik güçlerin Cephe'si, veya Cephe'ye giden yolda ilerici güçler arasında eylem birliği politikası, son dönemlerde solda sözü en çok edilen ve kuşkusuz en fazla özlenen bir politikadır. Cephe ve eylem birliği politikasının en kararlı, en özverili savunucusu ve öncüsü, bugüne kadar, hep Türkiye işçi sınıfının örgütlü gücü oldu. Her ikisi de Cephe ve eylem birliği politikasını yadsımakta, önem vermemekte, ciddiye almamakta birleşen, böylece sonunda biri sağdan biri «sol»dan devrim kaçakçılığına varan sağ ve sol oportünizmle ideolojik savaş, işçi sınıfının öncüsünün gündemine şimdi her zamankinden daha fazla gelmiş bulunuyoruz. Ve bu savaş, eylem birliği politikası hiç unutulmadan, ama bu politika uğruna ideolojik savaşımdan ödün verilmeden sürdürülüyor, sürdürülecek.

CEPHE ve eylem birliği politikasının hayata geçebilmesinin, sağlam temeller üzerine kurulabilmesinin başlıca koşulu, kuşkusuz, işçi sınıfının politik öncüsünün örgütsel ve ideolojik yönden güçlenip pekişmesi; yığın bağları ve yığınları kazanma yönünden alabildiğine gelişmesidir.

CEPHE ve eylem birliğini reddeden sağ ve sol oportünizmle savaşın etkinliği; özellikle de eylem birliği yolunda önemli ilk adımların atıldığı, eylem birliğini reddeden politikaların ise başarısızlıklarının kanıtlandığı, bunların kendi tabanlarında bile destek bulamaz oldukları bugünkü ortamda, hem çok önemlidir, hem de önceki dönemlere oranla çok daha elverişli koşullar içinde geçebilme olanağına sahiptir. Sağ ve sol oportünizme karşı savaşım, Cephe ve eylem birliğinin hayata geçip sağlam temeller üzerine oturmasının bir başka önkoşuludur.

TÜM bu önkoşullar yanında, aynı derecede önemli ve belki de ilk bakışta pek önemsenmeyen bir başka konu, daha doğrusu koşul, Cephe ve eylem birliği politikasının içe sindirilmesidir. Bu konuda, eylem birliği çerçevesinde yeralan ve olacak tüm örgüt ve çizgilerin kadrolarının, Cephe ve eylem birliği zorunluğunu sadece «teorik» bir doğru, merkezlerin direktifi doğrultusunda uyulması gereken bir «talimat» olarak değil, devrim sürecinin devrimle noktalanmasının zorunlu olarak kavramları, içlerinde duyabilmeleri gerekmektedir. Bu olmazsa Cephe ve eylem birliği sözleri, kavramları, içeriksiz sözcüklere, mekanik uygulamalara dönüşür.

KADROLARIN, Cephe ve eylem birliği politikalarını içten kavramaları, birlik politikasının ideolojik savaşımla çatışmadığını; birlik politikasının işçi sınıfının politik öncüsünün güçlendirilmesinin karşısına çıkarılamayacağını kavramalarıyla ve gerçekten de böyle olabilmesiyle olanaklıdır. Yine kadroların, ideolojik savaşımdan en küçük ödün vermeden, sekterlikten kurtulabilmeleriyle; Cephe ve eylem birliğinin, belli özverileri -ama ödünlerin değil- sonucunda gerçekleşebileceğini içlerine sindirmeleriyle olanaklıdır. Hem birlik politikası savunmak, hem de birlik politikasının gereklerine uymamak olmaz. Birlik politikasının, öncünün bağımsızlığı ve güçlendirilmesi ile çatışan yanlış düşüncesini bir yana bırakmak gerekir. Nitekim, eylem birliğinden, örgüt şovenizmi güderek kaçmanın yanlışlığı, örneğin TİP'in -şimdilik- birlik politikasına sırt çevirmesinin TİP'e güç değil güçsüzlük getirmesi olgusunun açıkca ortaya çıkmasıyla da kanıtlanmıştır.

CEPHE ve eylem birliği zorunluğu, bugün büyük ölçüde kavranmıştır. Şimdi, işçi sınıfının politik gücünün öncülük ettiği bu politikanın, eylem birliğini örülürken içe sindirilmesinin, gerçekten benimsenmesinin ve doğru kavranmasının zamanıdır.

BU KONUDA DA başarılı olunacağına, önümüzdeki günlerde yol alınacağına, sağ ve sol oportünizmin geriletileceğine, iyi niyetli, yiğit kadrolardaki bazı dirençlerin giderileceğine, kısaca birlik politikasının özümsenip içe sindirileceğine inancımız tamdır.

Bilim-Teknik

Hazırlayan: Selçuk ALSAN

Yürütülen binalar

1930 yılı sonlarında Moskovalı yapı uzmanları, caddelerin genişletilmesine engel olan 23 büyük yapının yerini değiştirmek zorunda kaldılar. Bunlar arasında Moskova Soyvet'i binası, göz hastahanesi (görevine ara vermeden) ve Ars sineması vardı. Bugün de büyük tarihsel değer taşıyan bina ve anıtların bulunduğu merkezi Moskova'yı yeniden düzenlemek projesi yapılmıştır. Bu bina ve anıtları yıkmak sözkonusu olmadığına göre, yerlerini değiştirmek gerekiyor; çünkü açılması planlanan meydan ve caddelere engel olmaktadırlar. Özel bir etüd bürosu, bu sorun üzerine eğilmiş bulunuyor. İlk proje, Kalinin Caddesi'nin genişletilmesine engel olan eski konaklardan Şussef Mimarlık Müzesi'ni kaydırmaktır.

Uzmanlara göre bu çok karmaşık bir iştir. Binanın kaydırılacağı yol üstünde bir metro (yeraltı treni) ağzı bulunmaktadır. Bundan başka binanın önce cadde boyunca 60 m. kaydırılması, sonra da 30 m öne kaydırılması gerekiyor.

Altı, yedi ve hatta dokuz katlı binaları 100 metreden fazla uzaklıklara kaydırmak gerekmektedir. Örneğin ünlü «Prag» lokantası, 140 m.lik bir yol katedecektir. Rekoru, 250 m.lik bir kayışla Bauman Sok. No. 6'daki bina kırdacaktır.

Moskova'da 50'ye yakın binayı kaydırmak düşünülmektedir, bunların yarısından çoğu oturulacak binalardır.

Bu durumda kiracıların, zemin kattaki dükkânların ve yönetici kadronun geleceği ne olacaktır? Yalnız bir kez, ilk yapılan bina kaydırmasında kiracıları çıkarıp yeniden yerleştirmek gerekti. Bütün diğer binalar, içindekilerin rahatı bozulmadan kaydırıldı, şimdi de öyle olacaktır. Binalar temellerinden ayrılacak, özel bir taşıyıcı üzerine konularak raylar üzerinde yeni adreslerine doğru kayacaklardır. Bu sırada, apartmanlarda bulunan insanlar herzamanki işlerine devam edeceklerdir. Su, kanalizasyon, telefon ve elektrik kesilmeyecektir.

Kaydırma nisbeten hızlıdır (saatte 10 metre), fakat hazırlık ve yeni temeller üzerine oturtma 3-6 ay ister. Kaydırma, bina çok sıkı bir kontrol altında tutularak ve son derece duyarlı jeodezik hesaplara dayanarak gerçekleştirilir.

Sovyetler Birliği'nin diğer illerinde de bina kaydırma gerçekleştirilmektedir.

Atlar sineklerden korunuyor

Yazı hepimiz severiz, yalnız bazı koşullarla: «Bir de şu sıcaklar, sinekler ve sivrisinekler olmasaydı...» Bunlardan en kötüsü sinektir, çünkü ısırır ve yalnız bizi değil, dörtayaklı dostlarımızdan birçoğunu da ısırır. Örneğin çayırda ve yarış alanında sineklerin rahatsız etmesi yüzünden yarışı kaybetmiş olan pekçok ünlü yarış at bilinmektedir. ABD'de yarış atlarını sinek vızıltılarından kurtarmak üzere özel bir at tasması bulunmuş ve patenti alınmıştır. Bu, atın gövdesine sarılan ve üzerinde küçük delikler bulunan içi boş bir kurdeladır. Kurdelanın içindeki cepte, kokusuyla sinekleri kaçıran böcek öldürücü bir maddenin tanecikleri bulunur. Atların veya insanların yanlışlıkla bu zehirli tanecikleri yememeleri için, her taneciğin üstü insan ve atları tiksindirecek kadar kötü lezzetli bir maddeyle kaplanmıştır.

Jupiter'de su olduğu saptandı

Jüpiter atmosferi biz dünyalılar için hiç de hoş olmayan gazlarla doludur: Metandan amonyağa kadar. İyimser bilim adamları birçok kereler Jüpiter'de hayat olabileceğini ileri sürdüler (en azından canlanabilecek bir madde bulunmaktadır). Fakat bu düşünceler bir varsayımdan öteye geçemiyordu, çünkü Jüpiter atmosferinde ne su buharı, ne de oksijen bulunmuştu.

Bugünse, bu sorun çözülmüş bulunuyor. Kızılötesi ışınları tayfıyla çalışan 90 cm. çaplı bir teleskop bir jet uçağıyla stratosfer katmanına çıkartıldı, gözlem yükseklerde daha kolay oluyordu. Gözlemler, Jüpiter atmosferinde O2 ve H2O bulunduğunu gösterdi. Oksijen ve su buharı sıcak olmayıp oda ısısındaydı.

Jüpiter'de su ve ılımlı bir ısı varsa, neden organik maddeler bulunmasın? Bu organik maddelerden hayat doğacaktır. Şimdi bu keşfi yapan Sovyet bilim adamları, Jüpiter'deki organik maddeleri inceliyor.

BULMACA

SOLDAN SAĞA: 1) Geçtiğimiz günlerde bir Orta Amerika ülkesi olan Salvador'da gerçekleştirilen askeri darbe üzerine yurt dışına kaçmak zorunda kalan devlet başkanı — Pasta. 2) Fizikte bir cismin bütün noktalarının eşit ve paralel yollar çizmesiyle beliren hareketi. 3) Müzikte perde işareti — Olağan üstü gelişmiş. 4) Tersi, bir soru — Sopalarla yapılan bir İngiliz sporu. 5) Bir element — İspanya'nın Bask bölgesi kurtuluş örgütü. 6) Kimyada keskin kokulu bir gaz. 7) Afrika'da bir nehir — Ünlü bir klasik Türk müziği bestecimiz. 8) Bir erkek adı — Dünyanın uydusu. 9) Bir hafif batı müziği sanatçımız — Çıban, ağrılı şişkinlik. 10) Bir sayı — Bir süsleme sanatı.

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Avrupa'da Ortaçağ'dan sonra hümanizmin etkisiyle meydana gelen bilim ve sanat çığırı. 2) Özerklik — Beyaz. 3) Yöntem bilimi. 4) Bir göz rengi — Kısaltmada New York — Tersi, desilitrenin simgesi. 5) Bir nota — Aydın'ın bir ilçesi. 6) Tamir etme. 7) Tersi, dünya görüşünü belirten sözcüklerin son üç harfi — Halk dilinde, benzerlerinden üstün olan. 8) Tersi, temel gıda — Tersi, Bölükbaşı'nın eski genel başkanı olduğu parti. 9) Ortak Pazar — Tersi, eserler (eski dil). 10) Çarşı tartı resmi.

DÜNKÜ BULMACANIN ÇÖZÜMÜ:

SOLDAN SAĞA: 1) Erken seçim. 2 — Lüks — Nr — Mi. 3) İskele — AAL. 4) Mu — Mapus. 5) Amman — miaS. 6) Eza. 7) Arz — Tarkan. 8) loboIG — Abe. 9) IPU — EOT — kO. 10) İta —

YUKARDAN AŞAĞI: 1) Elimaşalı. 2) Rüsum — rapİ. 3) KKK — Mazbut. 4) Esema. 5) Lanetle. 6) sneP — Zagor. 7) Er — Umar — Ta. 8) Aksi — KA. 9) İma — ababkA. 10) Milas — Neon.

• Unitad Popular partileri, tüm demokratik güçlerin katılacağı bir ortak komite önerdiler

Şili'de Unitad Popular cuntayı devirmek için eylem programı hazırladı

Dış Haberler Servisi — Şili'de Unitad Popular (Halk Birliği) dikta rejiminin yıkılması ve en geniş halk katmanlarının destekleyeceği bir demokratik hükümetin kurulması için ortak eylem programı hazırladı.

Şili'de gizlice elden ele yayılan programda, dikta rejiminin hazırladığı yasaların değiştirilmesi, baskı mekanizmasının dağıtılması, insan haklarına tam saygı gösterilmesi, politik ve sendikal hakların sağlanması, «kaybolan» siyasi mahkumların davalarının açıklığa kavuşturulması ve suçluların cezalandırılması, siyasi mültecilerin ülkeye dönmeleri öngörülüyor.

Ekonomik alanda ise, işsizlik ve yoksulluğa karşı somut önlemler, ülkenin temel doğa zenginliklerinin devlete iadesi, tekellerin devletleştirilerek yönetimlerine emekçilerin aktif katılımının sağlanması ve böylece güçlü bir devlet sektörünün kurulması öngörülüyor.

Programda, Unitad Popular'ın, dış politikada tüm Latin Amerika ülkeleri ile dostça ilişkiden, sosyalist ülkelerle ilişkilerin yeniden kurulmasından, emperyalizme karşı savaşan halklarla dayanışmadan ve kendi kaderini belirleme ve içişlere karışmama ilkesine dayanarak tüm ülkelerle dostluktan yana olduğu belirtildi.

Programı imzalayan partiler, Şili halkını diktatörlüğe karşı savaşıma çağırarak eşgüdümün sağlanması için tüm demokrasi güçlerinin katılacağı ortak bir komitenin kurulmasını önerdiler. Program, Komünist Partisi, Sosyalist Parti, Birlik İçinde Halkçı Eylem Hareketi, İşçi-Köylü Partisi - MAPU ve Sol Hıristiyanlar tarafından imzalandı.

G.Kore diktatörünün parti binası basıldı

Dış Haberler Servisi — Güney Kore'de Park diktatörlüğüne karşı düzenlenen gösteriler yaygınlaşarak sürüyor. Masan kentinde binlerce işçi ve öğrencinin katıldığı yığınsal bir gösteride diktatörlüğün yıkılması istemini dile getiren sloganlar atıldı. Polis gösteriyi göz yaşartıcı bomba kullanarak dağıtabildi ve 470 kişi gözaltına alındı. Ülkenin diğer kentlerinde, Taego, Cong Ju, Chan Yuan'da da benzeri gösteriler düzenlendi.

Çarşamba günü sıkıyönetim ilan edilen ülkenin ikinci büyük kenti Pusan kentinde de gösteriler sürüyor. Sıkıyönetimi protesto eden binlerce kişi, demiryolu garında ve belediye binası önünde diktatör Park Chung'un [illegible] resimlerini yaktı. Masan kentinde de göstericiler Park Chung'un parti merkez binasını bastılar.

Öte yandan ABD Kongre üyelerine rüşvet dağıtılması olayına ismi karışan Güney Kore İstihbarat Örgütü eski Başkanı Kim Wook ortadan kayboldu. Paris'te bulunan Wook'un, otelden İsviçre'ye gideceğini söyleyerek ayrıldığı ve ne Fransa'da ne de İsviçre'de bulunamadığı bildirildi.

Belçika: «Ülkemizde nükleer silah yok ve bu politikamızı değiştirmeyeceğiz»

DIŞ HABERLER SERVİSİ - Belçika Dışişleri Bakanı'nın yaptığı açıklamada, Belçika'da atom silahları bulunmadığı belirtilerek bu Belçika'nın politikayı değiştirmemekte kararlı olduğu açıklandı. Belçika'nın 5 politik partisi de ortak bir açıklamada, ABD'nin Avrupa'ya yeni nükleer silahlar yerleştirmesine karşı olduklarını bildirdiler. Öte yandan İtalyan Komünist Partisi'den sonra İspanya Komünist Partisi de ABD'nin Avrupa'ya yeni nükleer silahlar yerleştirmesine karşı çıktı. Öte yandan ABD Dışişleri Bakanı Cyrus Vance, Sovyetler Birliği'nin Alman Demokratik Cumhuriyeti'nden asker ve tank çekme kararını olumlu olarak nitelendirdi ve Sovyetler Birliği'nin ABD'nin Avrupa'ya yeni nükleer silahlar yerleştirmemesi koşuluyla nükleer silahlarında azalma önerisinin incelenmekte olduğunu bildirdi.

İtalya'da hava kontrolörlerinin direnişi başarı ile sonuçlandı

• Bakanlar Kurulu gelecek hafta sivil statüye geçiş yasa tasarısını ele alacak

Dış Haberler Servisi — Askeri statüde olmaları nedeniyle greve gidemeyen ve bu nedenle ücret artışı sağlayamayan hava kontrolörlerinin genel direnişi başarı ile sonuçlandığı haber verildi.

Askeri statüden sivil statüye geçirilmelerini ve ücretlerinin artırılmasını isteyen havaalanı kontrolörleri toptuca istifa ederek direnişe geçtiler. Eyleme Avrupa hava trafiğini büyük ölçüde aksattı ve İtalya hava sahası uçak trafiğine tamamen kapatıldı. Bu birçok sefer iptal edildi. Bunun üzerine Başbakan Pertini'nin arabuluculuğuyla yeniden başlayan görüşmelerden sonra anlaşmaya varıldı.

Anlaşma gereğince hava kontrolörleri kademeli olarak sivil statüye geçirilecek.

ABD'de iki yıllık bir grev başarı ile bitti

Dış Haberler Servisi — ABD'nin Virginia eyaletinde Sanagoul gemi yapım şirketi işçileri büyük bir başarı kazandılar. İşverenin, 15 bin 500 üyeli gemi işçileri sendikasını tanımaması üzerine işçiler greve gittiler. Grev sonunda işveren sendikayı tanımak zorunda kaldı. Sendikanın yetkililerinden Jordan Williams, işverenin, işçilerin birliğini kırma yolundaki uğraşının sonuçsuz kaldığını belirterek, işçilerin gerektiğinde tekrar greve gitmeye hazır olduklarını ve haklarını alıncaya dek savaşmakta kararlı olduklarını açıkladı. Toplusözleşme görüşmelerinin 1 Kasım'da başlayacağı ve işçilerin ücret artışı, daha iyi çalışma koşulları ve sosyal haklarının geliştirilmesi istemleri ile görüşmeye katılacakları vurgulandı.

Metal işçileri kanser ve beyin hastalıklarıyla karşı karşıya

Dış Haberler Servisi — Metal endüstrisinde kullanılan boyaların, plastik maddelerin ve boya çözücü maddelerin kansere ve beyine zarar veren hastalıklara neden olduğu açıklandı. İsveç Endüstriyel Güvenlik Konseyi tarafından hazırlanan ve Uluslararası Metal Federasyonu tarafından yayınlanan bir kitapta, metal sanayisinde kullanılmaya başlanan birçok yeni kimyasal maddenin ve üretim sürecinin, işçilerin farkında olmadan tehlikeli hastalıklara yakalanmalarına neden olduğu bildiriliyor.

Esat: Sovyet liderleriyle tüm konularda görüş birliğine vardık

Moskova (THA) — Sovyetler Birliği'ne dört günlük resmi bir ziyaret yapan Suriye Devlet Başkanı Hafız Esat, Sovyet liderleriyle görüşmelerde ele alınan konuların hepsinde fikir birliğine vardıklarını açıkladı. TASS Ajansı'nın verdiği habere göre, Esat, Sovyetler Birliği'nden ayrılmadan önce Moskova Havaalanı'nda gazetecilere verdiği demeçte şunları söyledi:

«Moskova'da görüşmelerim son derece verimli ve yapıcı oldu. Ele alınan tüm konularda görüşlerimizin aynı olduğunu saptadık. Özellikle Ortadoğu'da bir çözüm yoluna varılması konusunda Sovyet yetkilileriyle aynı fikirleri paylaşıyoruz. Sovyet liderleri bir kez daha savaşımımızı tam olarak desteklediklerini kanıtladılar. Sovyetler Birliği'nin her zaman bizim yanımızda olan ilkeli tutumundan onur duyuyoruz ve onlara teşekkür ederiz.»

Körfez ülkeleri ortak komite kuruyor

Kuveyt (ANKA) — Basra Körfezi ülkeleri Dışişleri Bakanlarının Körfez'deki durumu düzenli aralıklarla görüşmek için bir ortak komite kurulmasını kararlaştırdıkları açıklandı.

Kararın, geçtiğimiz hafta içinde Suudi Arabistan'da toplanan Kuveyt, Katar, Bahreyn, Umman, Birleşik Arap Emirlikleri ve Suudi Arabistan Dışişleri Bakanlarınca alındığı bildirildi.

Öte yandan Kuveyt Dışişleri Bakanı, Basra Körfezi Dışişleri Bakanları toplantısı hakkında bilgi vermek üzere Irak'a gitti.

ABD Umman'a 150 milyon dolarlık füze satacak

Beyrut (ANKA - DPA) — ABD'nin, Umman Sultanlığı'na 150 milyon dolar değerinde uçaksavar füzeleri satmayı planladığı bildirildi.

Beyrut'taki ABD diplomatik çevreleri, bir Amerikan askeri heyetinin geçenlerde Umman Sultanlığı'na yaptıkları ziyaretin, füze satış anlaşması ile ilgili olduğunu belirtti.

Dünyanın en büyük «petrol yolu»nun geçtiği Hürmüz Boğazı'nın bir yakasında stratejik bir konuma sahip olan Umman Sultanlığı, petrolden kaynaklanan ulusal gelirinin yüzde 22'sini silahlara harcıyor.

FKÖ, Güney Lübnan'daki mevzilerden çekilmeyecek

Dış Haberler Servisi — Filistin Kurtuluş Örgütü, Güney Lübnan'da bulunan gerilla mevzilerinden ayrılmayacağını açıkladı. İsrail topçusu ile geçtiğimiz günlerde yeniden karşılıklı ateş teati edilmesi üzerine Filistin Kurtuluş Örgütü'nün bu kararı aldığı belirtiliyor.

• Topraksız kalan yerliler, kahve plantasyonlarında çalıştırılıyor.

Pol Pot eski ABD kuklalarıyla anlaştı

• Birlik Anlaşması Tayland'ın bir sınır kentinde açıklandı

Dış Haberler Servisi — Kamboçya'da jenosit uygulanan Pol Pot-Ieng Sart kliği ile daha önceleri iktidarda bulunmuş Amerikancı liderler arasında «birlik» anlaşması yapıldığı açıklandı. Kamboçya'da iktidardan devrildikten sonra Pekin'e kaçan Pol Pot ile sağcı karşı devrimciler arasında varılan anlaşma, Tayland'ın Kamboçya sınırında bulunan Aranyaprateh kentinde açıklandı. Açıklamayı yapan eski başbakanlardan Son San'ın bir sözcüsü, Pol Pot ile aralarındaki «ideolojik farklılıkları» bir yana bırakacaklarını ve Kamboçya Devrimci Konseyi'nin yönetimini devirmeye çalışacaklarını söyledi.

Öte yandan ABD Tayland Büyükelçisi sınır bölgelerine bir gezi yaptı. ABD'nin de Tayland'a silah sevkini hızlandırdığı bildiriliyor.

Hindistan'a karşı Çinli ajanlarla CIA işbirliği içinde

Dış Haberler Servisi — Hindistan basını 9 Ekim'de İmphale eyaletinde idare memurlarının öldürülmesi ve geçen ay bir grup teröristin hapisten kaçış olayının, Hindistan'a karşı düzenlenen komplolar zincirinin bir halkası olduğunu ve bunların ardında Çin'li ajanların ve CIA'nın olduğunu belirtti.

Ülkenin kuzey-doğu bölgesinde son zamanlarda terör olaylarının arttığına dikkati çeken basın amacın parlamento seçimlerinden önce terör yoluyla düzeni bozmak yılgınlık yaratmak ve sonuç olarak bu bölgeyi Hindistan'dan koparmak olduğunu belirtti.

«Patriot» gazetesi ise Çin'in uzun yıllardan beri özel kamplarda eğittiği ajanları ülke içine soktuğunu, parayla desteklediğini belirterek CIA'nın da Çin'li ajanlarla işbirliği içinde terörist akımları kullanarak sulkastlerin düzenlenmesine aktif olarak katıldığını yazdı.

Kıbrıs'taki İngiliz üslerine «Kabier» füzeleri yerleştirildi

Lefkoşe, (THA) — Güney Kıbrıs'ta yayınlanan «Ta Nea» gazetesine göre, İngilizler, Agratur'daki üslerine «Rabier» tipi füzeler yerleştirerek atışa hazır duruma getirdiler.

Bu arada İngiliz Hava Kuvvetlerine bağlı uçakların, Larnaka hava alanı üzerinde alçaktan uçarak casusluk faaliyetinde bulunduğu bildirildi.

Dünya turu

• **ANGOLA** Savunma Bakanlığı, Güney Afrika'ya ait «İmpala M.K.-E-3» tipi bir bombardıman uçağının, Angola'nın Cunene eyaletindeki Dumupanda'ya yapılan bir Güney Afrika hava akını sırasında düşürüldüğünü, bir Güney Afrika helikopterinin de isabet aldığını açıkladı.

• **İRAN** etrol Bakanı, «Ham petrol ihracatımızı kademeli olarak azaltmayı ve daha çok petrokimya ürünleri ihracatına hız vermeyi planlıyoruz» dedi.

• **BASK** ayrılıkçı örgütü ETA'nın askeri kanadına ait önemli belgeler ele geçirildi.

• **JAPONYA**'yı etkisi altına alan bir tayfun yaklaşık 100 kişinin ölümüne yolaçtı.

• **SRİ LANKA**'nın başkenti Kolombo'da yapılan resmi bir açıklamada, Devlet Başkanı J. R. Jayewardene'ye karşı başarısız bir sulkast düzenlediği duyuruldu.

Rodezya görüşmeleri yeniden başlıyor

Londra'da bir süre önce çıkmaza giren Rodezya görüşmelerine yeniden başlanacağı bildirildi. Zimbabwe Yurtsever Cephesi, İngiltere ve Rodezya Muzorewa hükümeti temsilcilerinin katıldığı görüşmeler, bir süre önce, İngiltere'nin sunduğu plan üzerinde anlaşmaya varılamadığı için kesilmişti. Bu arada Yurtsever Cephe, seçimlerde İngiltere'nin gözlemcilik yapmasına izin vermeyeceklerini açıkladı.

• **FRANSA** Başbakanı Raymond Barre sağlığının bozulması yüzünden daha uzun süre çalışmayacak.

• **ÇİN**'de 13 yıldan bu yana ilk kez, 16 kişilik bir grup müslüman hacı adayına hacca gitmeleri için izin verildi.

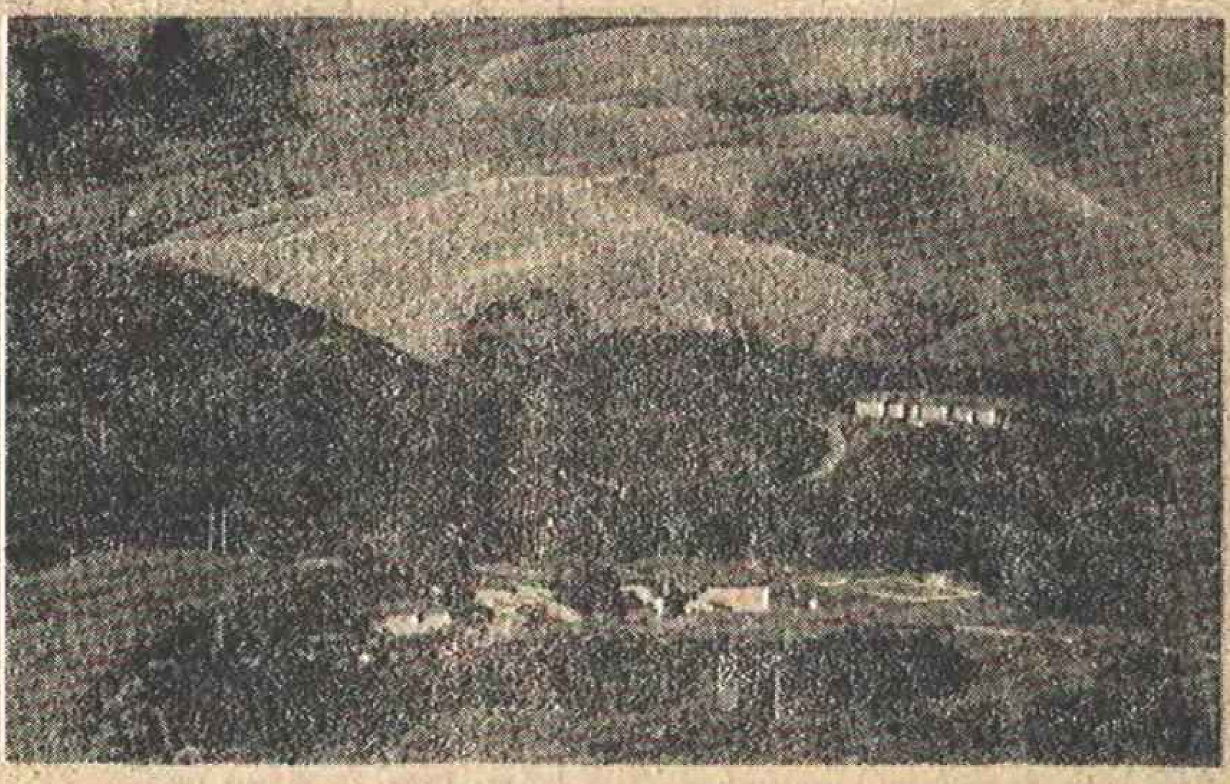
• **HİNDİSTAN** Başbakanı Singh, siyasi görüş ayrılıkları nedeni ile Maliye Bakanı Bahüguna'yı görevinden azletti.

• **BİRLEŞMİŞ MİLLETLER** Gıda ve Tarım Örgütü (FAO), 1980 yılında dünya şeker tüketiminin 94 milyon tona ulaşacağını açıkladı.

• **ABD**'nin eski başkanlarından Ford, 1980 yılında yapılacak seçimlerde kesin olarak başkan adayı olmayacağını söyledi.

Brezilya yerlileri beyazlara karşı değil sömürüye karşı savaşıyor

SOYKIRIMA UĞRATILAN YERLİLERİN 80 YILDA YÜZDE 80'İ YOK OLDU

• Yerlilerden gaspedilmiş yüzbinlerce dönümlük topraklarda muazzam kahve plantasyonları kuruluyor.

• TOPRAKLARI ELLERİNDEN ALINAN KABİLELER, IRKÇILIĞA VE SÖMÜRÜYE KARŞI BİRARAYA GELİYOR

Brezilya'nın kuzeyinde Xavante kabilesinden 100 kadar yerli bir süre önce Mato Grosso Kalesi'ne saldırdı. Silahlı yerliler topraklarının kendilerine geri verilmesini istediler. Bundan önce herzaman barışçı yollarla tekrarlanan bu istek artık silahla istenmeye başlamıştı. Xavanteler 1972 yılından bu yana kendilerine verilmesi gereken 300 bin dönümlük toprağı alabilmek için, hükümete bağlı «Yerlilere Yardım Komitesi»ne (Funai) defalarca başvurmuşlardı. Başvuruları sürekli reddedilmiş ya da oyalanmıştı.

Brezilya'da bugün 180 bin kadar yerli bulunduğu sanılıyor. Bu yüzyılın başında bu sayı 1 milyon idi. 80 yıl içinde yerlilerin yakaşık beşte biri yokoldu.

Xavanteler toprakları alınan tek kabile değil. Tapirape Kabilesi, Kaninga ve Yanomami kabileleri bunun diğer örnekleri. Toprak, yerlilerin elinden «yasal» yollarla alınıyor. Yolsuzlukları ile ünlü Funai yöneticileri, büyük toprak ağalarına bölgede yerlilerin bulunmadığına dair rapor veriyorlar. Bu rapor karşılığında, ağalar Brezilya Bankası'ndan kredi alarak rahatlıkla çiftlikleri kuruyorlar. Xavanteler bu yolla yaklaşık 80 bin dönüm toprak kaybettiler.

Yerlilerin kendi topraklarını kendilerinin belirlemesi de işe yaramıyor. Tapirape Kabilesi 1968 yılında kiraladığı topoğraflarla, aylarca uğraşarak topraklarının sınırlarını çizdi. Fakat iki büyük toprak ağası senatoya başvurarak yerlilerin topraklarını işgal ettiğini iddia etmesi üzerine bölge yerlilerin elinden alındı. Bu insanlar en doğal hakları olan topraklarını alamazken, bulaşıcı hastalıkara yakalandıklarında ölmekten başka yapacakları hiç bir şey yok.

1972 yılında Funai Yönetim Kurulu'ndan istifa eden Antonio Cotrim Soares, düzenlediği basın toplantısında, «mezar-kazıcı olarak çalışmaktan bıktım. Yoksul insanların elinden aldıklarımla zenginleri daha da zengin yapmak istemiyorum» diyordu.

Funai 21 tane bölgenin yerlilere ayrılması için çalışmalar yapıyor. Bu toplam 2 milyon dönümlük bir araziyi kapsıyor. Yerliler bu planın da diğerleri gibi uygulanmayacağına eminler. Antropologlara (insan bilimcileri) göre 8 milyon dönümden az toprak yerlilerin yokoluşunu engelleyemez.

Silahlanan yerliler aynı zamanda bilinçliler artık. 1977 yılında biraraya gelen 7 kabile, yayınladıkları bildiride, «bugüne kadar beyazların bize getirdiği hastalığı bilmiyorduk. Artık bunun, bizim politik, ekonomik ve dini düşüncelerimize önem vermeksizin uygulanan sömürgeci ve ırkçı eğitim yöntemleri olduğunu biliyoruz ve bu yöntemlerin topraklarımızı almak için kullanıldığının bil nc'ndeyiz» deniliyordu.

SANAT... EDEBİYAT... KÜLTÜR...

"Güneşin Katli,, adlı kitabın yazarı Türkkan'la bir söyleşi

"Yapıtlarımla okurlara içinde bulunduğumuz kavgayı anlatıyorum,,

● Orhan ARMAĞAN

«Güneşin Katli» adlı romanıyla dikkatleri üzerine çeken yazar Mehmet Türkkan, sanatını sömürüsüz ve sınıfsız bir dünya savaşımı doğrultusunda kullanıyor. Bu yolda savaşım veriyor. İlerici ve devrimci yazarların karşılaştıkları güçlükleri, çelişkileri yazarlık görevini yerine getirerek aşmaya çalışıyor, bir yandan da çağdaş insanın görevi gereği politik savaşımın içinde yer alıyor. Yazarla yaptığımız söyleşiyi sunuyoruz:

SORU — Kısa bir özgeçmişinizi anlatır mısınız?

YANIT — Faşizmin dünyaya ölüm saçtığı 1941 yılında, Ürgüp'ün Çökek köyünde yoksulluğun ve açlığın ortasına doğmuşum. Dar gelirli, yoksul köylü çocuklarının gidebileceği tek okul olan Yatılı Öğretmen Okulu'nda ortaöğrenimimi tamamladım. Okulumuz Köy Enstitüsünden bozmaydı. Gerici güçler, adına bile tahammül edemediklerinden Pazarören Köy Enstitüsü'nün Mimar Sinan İlköğretmen Okulu olarak değiştirmişlerdi. Son sınıfta iken benimle birlikte bir kaç arkadaşı, «Sizi üniversitede okutup lise öğretmeni yapacağız» diye Ankara'ya yolladılar. Burada Yüksek Öğretmen Okulu Edebiyat bölümünden mezun oldum. Değişik liselerde edebiyat öğretmenliği yaptım. Sürgünler, kıyımlar derken, 1972 yılında bir ara öğretmenlik yaptırmadılar. Ben de tuttum, Tunceli dağlarında enerji nakil hattı çekiminde işçi olarak elektirik direği diktim. 1973 seçimlerinden sonra gelen görece demokratik ortamda yeniden öğretmenliğe başladım. MC beni Necati Eğitim Enstitüsü öğretmeni olarak yakaladı. Eşimi sürgün ettiler, benim de öğretmenlik görevime son verdiler. Daha önce yazdığım «Güneşin Katli» ve «Bu Oyun Oynanmamalı» yapıtlarımı bu dönemde el boşluğunda yeniden gözden geçirdim ve iş edinip zar zor bastırdım. İşsizlik iki yıl sürdü. İşsizlik demeyeyim de gelir getiren bir işimin olmaması diyeyim. Çünkü bu yıllarda Balıkesir'de Maden-İş'li işçi arkadaşlarla, TÖB-DER üyesi öğretmenlerle ve öğrencilerle kitaplar okuyor, seminerler yapıyor ve tartışıyorduk. Her günümüz doluydu ve ben bunu iş ediniyordum. 1977 yılında USYM'de görev aldım. 1978'de faşizmin Gazi Eğitim Enstitüsü kalesine CHP yönetimince müdür olarak atandım. Sağ basının ve sağcı partilerin «Gazi Eğitim Enstitüsü TKP'lilerin kalesi yapılıyor» yaygarası üzerine geri çekilerek Öğretmen Okulları Genel Müdür Yardımcılığına getirildim ve bir süre sonra da Bakanlık müşavirliğinde kızağa çekildim. Şimdi müşavirim. Biliyorum, biraz uzun oldu ama öğretmenlik serüvenim faşizmin kabarması ve geriletilmesiyle eş zamanlı dalgalanıyor, bunu da belirteyim istedim.

SORU — Yazınla ilginiz ne zamanlar başladı?

YANIT — Yazınla ilişkim yüksek öğrenim yıllarında başlar. Bir kaç arkadaşla HÖT adlı mizah gazetesi çıkarttık. 1965 seçimlerinde de o zamanki TİP'i desteklemek için «Uyanan İşçi» diye iki sayfalık bir haftalık gazete çıkartıyorduk. Yazın serüvenim de o günlerden başlar. Bakın neredeyse unutuyordum, daha önce değişik dergilerde makalelerim, gezi notlarım yayınlandı. 1962 yılında bir makalem için ödül bile verdiler de, onun parasıyla yazı makinası almıştım.

SORU — «Güneşin Katli» romanınızda bilgi, olay ve gözlemleri nasıl toparladınız?

YANIT — «Güneşin Katli» öğretmen çevresinde geçer. Olayların çoğunu yaşamışımdır. Kendi çevremin gözlemidir. Kitabı 1972 yılında yazdım. 12 Mart faşizmi üstümüze abanmıştı. TÖS kapatılmış. Örgütsüz, dağınık bir durumdaydık. Yılgınlığa papuç bırakmamak için TÖS'lü öğretmenin serüvenini biraz destanlaştırdım. Güneş öğretmenin tiplenmesinde gerçeğin üstüne çıkan kusursuz insan olma çizimi buradan gelir. O günün koşullarında yılgınlığı yırtmak için bunu bilerek yapmıştım.

SORU — Yapıtlarınızla okuyucuya neyi vermeyi amaçlıyorsunuz?

YANIT — Yapıtlarımla okurlarıma içinde bulunduğumuz kavgayı aklımın erdiğince, bilincimin yettiğince anlatmaya çabalıyorum. Onları çağın akışına uygun bir doğrultuda, aydınlık güçlerin yanında savaşıma katmak istiyorum. İleri bir toplumun kurulmasına yönlendirmek istiyorum. Bunu kimi yerde faşizmin insanlık dışı cinayetlerini, zorbalığını, baskısını sergileyerek ve tekellerin canım insanlara dayattığı yoksulluğu, karanlığı ve toplumu içine sürükledikleri batakliği anlatarak, kim yer de de, aydınlık güçlerin savaşımını destanlaştırarak yapmayı amaçlıyorum.

SORU — Güncel politik olayların romana yansımasını nasıl değerlendiriyorsunuz? Günümüz sorunlarının yazarlara bir takım yükümlülükler getirdiği kanısında mısınız? Bunun ölçüsü sizce ne olmalıdır?

YANIT: — Güncel politik olaylarda, sıradan bir yaşantı ya da tarihin derinliklerindeki bir olay da romana konu olabilir. Yeter ki yazar, yorumu doğru koysun. Toplumun ilerlemesinden, serpilip gelişmesinden yana bir tavır alsın. Okurları gerici karanlık güçlerin karşısına, aydınlıkçı ilerici güçlerin yanına geçecek biçimde duygulandırsın, bilgilendirsin ve bilinçlendirsin.

Günümüz sorunları, özellikle toplumumuzun içine dürüldüğü bunalım, yazarlara elbette ağır sorumluluklar yükler. Yazarlar bu sorumlulukları, ilk adımda içinde bulundukları sınıfsal ilişkilere göre yüklenirler. Yazar hangi sınıfın içindeyse, hangi sınıfın yanında olmayı seçmişse, savaşımını o sınıfın çıkarları doğrultusunda verecektir. Bizim burada işçi sınıfının içinde olmayan, onun yanında olmayı seçmeyen yazara sözümüz yok. O karanlık güçlerin yanında savaşan, gerici bir kalemdir. Bunu, kimisi eveleye reк geveleyerek yapar, kimisi de kendisini gizleme gereğini duymamaksızın açıkça yapar. Onlardan sorumluluk beklemiyoruz. Onlar gericiliğin, tekellerin, giderek faşizmin kalemşorlarıdır ve görevleri, toplumun ilerlemesini durdurmak, serpilip gelişmesini önlemektir. İşleri, toplumu içine itmeye çalıştıkları karanlığı ve bataklığı büyütmektir. İşçi sınıfının içinden çıkan ya da onun yanında olmayı seçen yazar ise, kalemiyle toplumun ilerlemesi, toplumun ve insanın serpilip gelişmesi doğrultusunda savaşım vermekle yükümlüdür. Bunun yolu da olaylara işçi sınıfı bilimi gözlüğüyle bakmaktan geçer. Dünyayı diyalektik olarak yorumlamaktan geçer. Elbette yazar, bunu bilinci ve yeteneği oranında yapacaktır. Şu anda bu yazarlar için en ivedi ve yakıcı sorun faşizme karşı savaşımdır. Demokrasi güçlerinin eylemlerinin birleştirilmesini, bu güçlerin derlenip toparlanıp bir cephe halinde faşizmin karşısına dikilmesini, «işçi sınıfından yanayım» diyen hiç bir yazar savsaklayamaz ve savsaklamaya mazeret bulamaz.

SORU — Şu andaki çalışmalarınız ve geleceğe dönük tasarımlarınız nelerdir?

YANIT — Şu anda iki tiyatro oyunu üstüne birden çalışıyorum. Biri çocuklar için olacak. Ayrıca yayıma hazır üç çocuk kitabım var. Bunları yayımlayacak bir yerler bulmayı düşünüyorum. Özellikle 1979 Kültür Bakanlığı Çocuk Romanı yarışmasında ödül alan «Neyidik Ne Olduk» adlı yapıtımı çocuklara hemen ulaştırmak istiyorum. Bu yapıtta, destanla masal karışımı bir dil kullandım ve ayrıca, toplumsal gelişmeyi masallaştırarak çocuklara emdirmeyi amaçladım. Açıkçası, çocukları, daha küçük yaştan dünyaya diyalektik bir gözle bakmaya alıştırmak istiyorum. Kültür Bakanlığınca yayınlanan «Altın Bilezik» adlı masalımda bunu bir ölçüde denemiştim. Masalın bir ayağını tarihsel gerçeğe, bir ayağını toplumsal gelişmeye, bir ayağını da masalcılığa bastırmıştım. Bunu ukalalık yapmadan ve fazla didaktizme kaçmadan yapmaya çabaladım.

Çocuk yayınları arasında

Sümbül ile Nerkis

● Aşık Faruk MENE

Geçtiğimiz günlerde Arkadaş kitapları arasında Kıbrıs'lı sanatçı Neşe Yaşın'ın SÜMBÜL ile NERKİS'i yayımlandı. Son bir yıldır Sanat Emeği Türk Dili ve daha bir çok dergide şiirleri yayımlanan, bestelenen ve Kıbrıs kültürüne katkılarından dolayı Güney Kıbrıs Eğitim Bakanlığına ödüllendirilen Neşe Yaşın'ın Çocuklar için yazmış olduğu bu şiirlerin Kıbrıs ve Dünya edebiyatında ayrı bir yeri vardır.

Sanatçı şiirlerini Kıbrıs'ta içinde yaşadığı emperyalist savaşların yıkıcı özünden yola çıkarak antimilitarist, antişovenist bir temel üzerinde gerçekleştirdi. Onun çocukça coşkuyla donanmış bu şiirler dünya çocuk yılında Kıbrıs'ın anti emperyalist savaşımını ve dayanışmaya olan gereksinimini de ortaya koyuyor.

35 parça şiir ve bir o kadar da Elif Ayiter'in illüstrasyonlarından oluşan Sümbül ile Nerkis kitabı için sanatçı, kitabın önsözünde bakınız ne diyor:

«...Sümbül ile Nerkis, sizin hepiniz gibi birer çiçek çocuktur. Benim yurdumun acılarını en derinden duyan iki çocuk. Sizler hepiniz de birer Sümbül birer Nerkis'siniz. Birgün mutlaka savaşlar olmayacak dünya'da. Birgün mutlaka Sümbül'lüleri, Nerkis'leri ezemeyecek tanklar. Birgün mutlaka bütün çocuklar patlayıncaya kadar çukulata yiyecekler...»

Neşe Yaşın şiirlerini çocuk dünyasına akarak gerçekleştirirken, en ustaca yanını da ortaya koyuyor; çocukça tüm duyarlılığa karşın, ussal bir yargılamayla olaylara eğilip okuyucunun imaj dünyasını genişletiyor.

Şöyle:

SÜMBÜL'ÜN ÇUKULATA DAĞLARI

«Neden yoksuldur Gülgün abla
Birçoğu insanların?»
«Neden arabası var kimilerinin?»
«Bizim evimiz neden kocaman değil?»
«Bu dağlar çukulatadan olsaydı
Bütün çocuklar yerdi.»

«Aptalın tekiyim ben,
Güneş çıkınca hergün
Çukulatalar erirdi.»

Sanatçı ülkesi Kıbrıs'ta tezgâhlanan «haksız» savaşa karşı çocuk duyarlılığını şöyle dile getiriyor;

Çocuklar sever babasını
Babalar çocuklarını sever.

Babacık ne güzel türkü söylersin.
Sınıftayken duyarım sesini senin,
Dalarım, düşünürüm, kızar öğretmenim

«Öğretmenim, babacık türkü söylüyor
Ya kurşunlar alırsa onu
Biz babasız ne ederiz?»

Savaş olunca baba
Saklan yatağın altına

Yine Neşe Yaşın'ın yurtseverliği deyişi şöyle:

HANGİ YARISINI

Yurdunu sevmeliymiş insan.

Öyle diyor hep babam.

Benim yurdum,
İkiye bölünmüş ortasından,
Hangi yarısını sevmeli insan?

SÜMBÜL İLE NERKİS sadece çocukların değil, tüm ilericilerin yurtseverlerin de mutlaka okuması gereken bir kitap.

Kültür etkinliği ve sanat

● Asım ÖZTÜRK

TOPLUMUMUZDAKİ değişime ve gelişme uygun olarak ilerici, demokratik kültür etkinlikleri de, tüm emekçilerden yana tavrını koyarak yerini alıyor. Dünya çapında kapitalizmden sosyalizme geçiş çağını yaşıyoruz. Bu gelişme sürecinde kültür ve sanat etkinliklerinin oynadıkları rol yadsınamaz.

GÜNÜMÜZE dek «yaşayan» sanatçılar, hep doğrunun yanında yeralmışlar ve halklarının kavgalarından yana tavır koymuşlardır.

KÜLTÜRÜN yaygınlaştırılmasında sanatçılara büyük ödevler düşüyor. Bu ödevler halktan kopmadan, günün gerçeklerinden soyutlanmadan çözümler getirici, yol gösterici bir şekilde yerine getirilmelidir. Halkının yanında yeralan bir sanatçı, kavgada yılgınlık göstermemelidir.

ÜLKEMİZDEKİ değişim ve gelişim süreci içinde, öncü güç olarak işçi sınıfı ve onun kültürü de yerini almıştır. İşçi sınıfı, kendi kültürünü oluştururken, geçmiş kültür birikiminin doğru yanlarını da değerlendirir; kuracağı yeni toplumun kendi kültürüyle geçmiş kültürü olumlu yanları kaynaştırarak oluşturur, geçmişin kültür değerlerini yadsımaz.

GÜNÜMÜZ toplumuna yapay olarak bir karamsarlığın aşılanmak istendiğini görüyoruz. Sömürücü güçlerce yaratılan böylesi bir durum sanatçılar aracılığıyla aşılabilir, umutsuzluğun yerine bir coşku ve gelecek güzel günlere ulaşma özleminin itici gücü egemen kılınabilir. Sanatçı, işçi sınıfının bilimi ışığında ve yaratıcı bir şekilde bu kavgadaki yerini almalıdır. Sınıf bilincinden kopuk, işçi sınıfının güncel sorunlarından soyutlanmış ve sanatı salt sanat için bir uğraş haline getirmiş sanatçı, ne denli güzel sözcükler kullanırsa kullansın, ne denli övülürse övülsün, gerçek üreticilerle bir bağ kuramaz. Maddi kültürü kendi elleriyle üreten işçi sınıfının sanatçısı olamaz.

KUŞKUSUZ ilerici sanatçılar, geçmişte olsun, günümüzde olsun, sürekli baskılara uğramışlardır. Egemen güçlerin tüm baskı uygulamalarına karşın yıldıramadığı sanatçılar emekçi kitlelerce benimsenmiş; direnişlerde, yürüyüşlerde, gösterilerde ve toplantılarda işçi sınıfı kendilerine kucak açmıştır.

İŞÇİ SINIFI, kendi aydınlarını ve sanatçılarını yetiştiriyor. İşçi sınıfının yetiştirdiği sanatçılar, daha gerçekçi, sorunları daha da çözümleyici ürünler ortaya koyuyorlar. Onlar, sanatı toplum-dışı olmaktan çıkarıp kitlelere, maltmekte büyük rol oynayacaklar. Yaşamın en etkili bir alanı olan kültürü ve sanatı geniş yığınların canlı bir etkinlik aracı yapacaklar.

SANATÇILIK, salt bir kendi kendini tatmin aracı olmaktan çıktığı andan itibaren kitlelere yöneliyor. Bu yönelme, sanat ürünlerini işçilerin, emekçilerin yaşamlarıyla bütünleştirmek doğrultusunda yolalıyor. Giderek, tarihsel sorumluluğunun bilincine varan sanatçıların sayıları artıyor.

SANATÇI kültür etkinlikleri içinde ne denli aktif olarak yerini alırsa, toplumun ilerlemesi, demokratikleşmesi de o ölçüde hızlanacaktır.

Cumhuriyet Senatosu Vakfı Atatürk resmi yarışması düzenledi

Atatürk'ün 100. doğum yıl dönümüne ulaştırılmak üzere Cumhuriyet Senatosu Vakfı tarafından Atatürk resmi yarışması düzenlendi.

Atatürk'ün büyük nutkunun okunduğu günün yansıtılmasını ve yorumlanmasını sağlamak amacıyla düzenlenen yarışmaya tüm Türk sanatçılarının katılabilecekleri bildirildi.

Cumhuriyet Senatosu Basın Müşavirliğinden yapılan açıklamaya göre, yarışmaya katılacak yapıtlar 2x3 metre boyutunda, tual üzerine yağlı boya akrelik ve benzeri, zamana dayanıklı malzemeden yapılacak, sergilenmeye hazır olarak 3 Ocak 1981'e kadar sunulacak.

Atatürk resmi yarışmasında birinciye 100 bin, dereceye alan altı yapıta da 25'şer bin lira ödül verileceği, yarışmaya ilişkin şartnamenin Cumhuriyet Senatosu Vakfından sağlanacağı açıklandı.

SANAT DÜNYASINDAN HABERLER

Nobel Edebiyat Ödülü 2. kez bir Yunanlı yazara verildi

1911 Girit doğumlu Odisseas Elitis, Yorgos Seferis'ten sonra (1963) Nobel Edebiyat Ödülünü kazanan ikinci Yunanistanlı ozan oldu. Yapıtlarının büyük bölümünde ulusal bağımsızlığı, barışı ve demokrasiyi dile getiren Elitis'in Nobel ödülünü kazanmasına gölge düşüren olay, büyük ozan Yannis Riços'un, ideolojik ve politik nedenlerle yıllardır Nobelci çevrelerce yadsınması oldu. Nitekim, Elitis basına ve televizyona verdiği ilk demeçte «ödülün kişiliğimde yüksek bir düzeyde bulunan Yunanistan şiirine verildiğini kabul ediyorum» dedi.

Atina Hukuk Fakültesi'ni bitiren ozan Paris'te Sorbonne'da edebiyat okudu. İlk çalışmaları 1935 yılında «Yeni Yazın» dergisinde çıktı. 1940 yılında Yunanistan'a saldıran faşist Mussolini ordusuna karşı yedek asteğmen olarak çarpıştı. Savaştaki deneyimleri birçok şiirine malzeme oldu. Bir süre Devlet Tiyatrosu'nda ve Radyo'da yönetici ve uzman olarak çalıştı. 1960'da Devlet Şiir Ödülü'nü kazandı. Gerçeküstücülük akımının etkisi altında kalan ozan, özentili ancak akıcı, yalın ve çarpıcı bir dil kullandı. Yunanistan şiirinde kendine özgü bir üslûp yarattı. 1960'lar da Theodorakis bir dizi şiirini besteleyince kitleler arasında yaygın bir üne kavuştu. Sözkonusu şarkılar Faşist Albaylar Cuntası tarafından yasaklandı.

Başlıca yapıtları: «Yönelimler» (1940), «İlk Güneş» (1943), «Arnavutluk Cephesinde Ölen Asteğmene Yiğitlik ve Yas Ağıtı» (1946), «Arnavutluk Destanı» (1952), «Değerli Olan» (1959). Ayrıca, sanatsal sorunları inceleyen, yazılarını «Açık Kartlar» kitabında topladı. Paul Eluard, Jean Genet, Federico Garcia, Lorca, Bertold Brecht vb. yazarların şiir ve tiyatro oyunlarını çevirdi.

Bu olay üzerine olağanüstü bir toplantı yapan Yunanistan Parlamentosu, oybirliğiyle ozanı kutlama kararı aldı.

Öte yandan, Yunanistan Komünist Partisi (YKP) sözcüsü, ozanın yapıtlarının büyük bir bölümünde halkın özlemlerinin dile getirilmiş olduğunu açıkladı ve Partisinin ozanı kutladığını bildirdi.

Geldiler 'dost, postuna bürünmüş olarak

● Odisseas ELİTİS (Türkçesi: Y. BOZ)

Geldiler
«dost» postuna bürünmüş olarak
binlerce kez düşmanlarım
o eski toprağa basarak
ve toprak hiçbir zaman tabanlarıyla
bağdaşmadı.
Getirdiler
Bilgiç'i, Sömürgeci'yi ve Kadastrocu'yu
yazı ve sayı dolu Kitaplarını
her cinsten İtaat ve Kuvveti
o eski ışığı egemenliklerine alarak
ve ışık hiçbir zaman siperleriyle bağdaşmadı.
Arı bile aldanıp altın gibi oynaşmadı
yel bile konıp, ak önlükleri kabartmadı,
Yerleşip kurdular
tepelerde, ovalarda, limanlarda
güçlü kaleler, malikâneler
ahşap ve çelik gemiler,
İyiyi ve çıkarları düzenleyen Yasaları
o eski ölçüye uydurarak.
Ve ölçü hiçbir zaman düşünceleriyle bağdaşmadı.
Ruhlarında tanrıların küçük bir izine bile
rastlanmadı
bir yan göz bile seslerine kulak asmadı,
Çıkageldiler
«dost» postuna bürünmüş olarak
binlerce kez düşmanlarım
o eski armağanları sunarak,
ve armağanları yalnızca ve yalnızca
demir ve ateşti.
Açık bekleyen parmaklara
yalnızca silah, demir ve ateş.
Yalnızca silah, demir ve ateş.

ŞEHİR TİYATROSU'NDA YENİ OYUNLAR SERGİLENİYOR

Şehir Tiyatroları Kadıköy bölümünde Ion Luca Caragiale'nin «Kayıp Mektup», aile müziği Ahmet Melikof tarafından yapılan «Ferhat İle Şirin»; Üsküdar bölümünde ise, Moliere'nin ünlü yapıtı «Hastalık Hastası» sergilenecek.

Daha önce Arena Tiyatrosu'nda sergilenen, Romen Ion Luca Caragiale'nin «Kayıp Mektup» adlı oyunu, bugün saat 14.30'dan itibaren sahnelenecek. Selahattin Hilav tarafından dilimize çevrilen yapıtı Engin Gürmen yönetiyor, sahne giysileri ise Feyza Zeybekli tarafından hazırlanıyor.

28 Ekim günü saat 21.00'de, yine aynı sahnede Çağdaş Bale Topluluğu, müziğini Ahmet Melikof'un yaptığı «Ferhat İle Şirin»i sergileyecek. Kareografisi, yönetimi, giysileri Cem Ertekin tarafından üstlenilen oyunda, Ferhat'ı Alim Günay, Şirin'i Sanem İnan, Mehmene Banu'yu da Zeynep Arıman canlandırıyor.

Üsküdar Şehir Tiyatrosu, Mücap Ofluoğlu yönetiminde Moliere'nin ünlü yapıtı «Hastalık Hastası»nı sergiliyor. Türkçe'ye I. H. Danişmend tarafından çevrilen oyunun dekorları Nilgün Gürkan, kareografisi Dilek Onur tarafından hazırlandı.

«Beş Para Etmez Oyun», «Tırpan», «Baba ve Gorilleri», «Karar 71», «Erkek Satı», «Saloz 4'ün Masalı», «Yıldırım Bölge Kadınlar Koğuşu», «Beş Frank» adlı oyunların provaları ise sürdürülüyor.

2. İstanbul Sanat Bayramı nedeniyle 5 sergi açıldı

2. İstanbul Sanat Bayramı nedeniyle Devlet Güzel Sanatlar Galerisinde «İki yılda bir özgün baskı», Galata Sanat Galerisinde «Genç Türk sanatçıları», Odakule'de «İstanbul'un tarihi mirasını koruma», UESYO salonunda «UESYO öğrencilerinin çalışmaları», Galeri Baraz'da «Başlangıcından bugüne Türk resminden bir kesit» konulu sergiler açıldı.

Bir süredir kapalı olan Beşiktaş Deniz Müzesi de 17 Ekim günü saat 16.00'da tekrar halka açıldı. Deniz Müzesinin bodrum katında Yavuz Muharebe Kruvazörü salonu, tarihi sancaklar, haritalar, fenerler, torpido, mayınlar, yazma levhalar da sergileniyor. Müzede ayrıca, Türk deniz kıyafetleri sergisi ve deniz kavuklularından yapılan yapıtlar da sergilenecek.

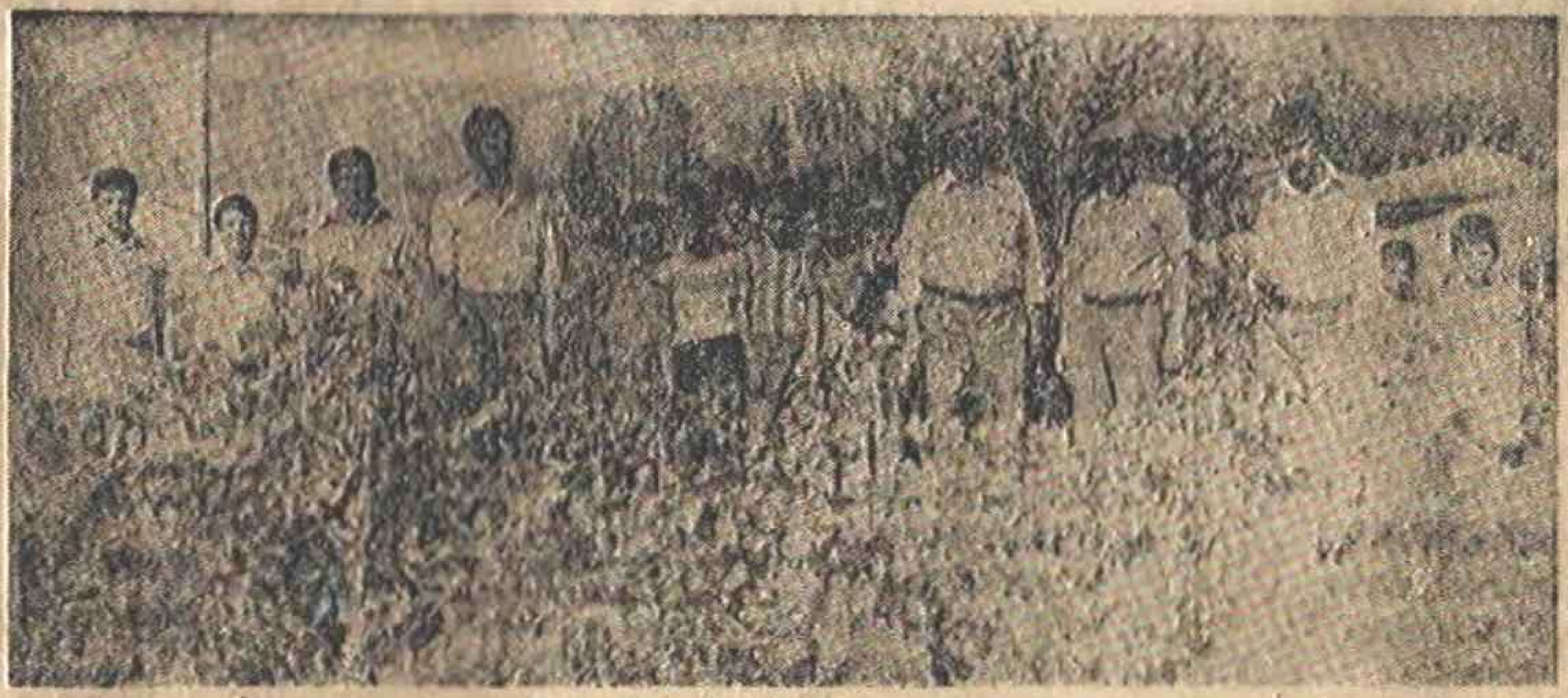
Galata Sanat Galerisinde ise, İstanbul Devlet Güzel Sanatlar Akademisi Seçici Kurulu'nun değerlendirdiği 19 ressam, 6 heykeltraş ve 4 özgün baskı sanatçısının yapıtlarını içeren bir sergi açıldı.

İstanbul Sanat Bayramı kapsamı içinde yer alan «İstanbul'un tarihi mimarlık mirasının korunması» konulu sergide ise, 1976'nın eylül ayında Strasbourg'da Avrupa Konseyi salonunda yer alan sergi yineleniyor.

İstanbul Sanat Bayramı 7 Kasım gününe dek sürecek.

Unutulmuş bir kesim: TARIM İŞÇİLERİ

(Kazım ZORLU
Ziraat-Der Adana Şube Başkanı)

● Tarım işçileri için saptanan asgari ücret, 16 yaşından küçükler için daha düşük tutulmaktadır. Örneğin 1976 yılında sanayi kesiminde işçiler için saptanan asgari ücret 60 lira, tarım kesimindeki 16 yaşından büyükler için 50 lira, 16 yaşından küçükler için ise 42 liraydı.

TARIM İŞÇİSİ HAYATIN HER ANINI MİKROPLARLA YANYANA YAŞAR...

● 16 YAŞ SORUNU

İş Yasası'nın 67.ci maddesi, «16 yaşını doldurmamış çocukların hangi işte olursa olsun 8 saatten fazla çalıştırılması yasaktır» diye buyurmaktadır. Ancak hemen belirteyim ki iş yasasının 67'nci maddesi tarım işçileri ile ilgili değildir.

Tarım işinde, ister 13'ünde ol ister 53'ünde, EZAN YASASI veya ÇİĞ YASASI'na göre aynı saatlerde çalışırsın. Örneğin sabah tarlaya gelindiğinde yaşı ne olursa olsun her bir işçi bir pamuğun sırasını tutar. Çapalar genellikle aynı anda kalkar ve aynı anda iner. Bu kalkış ve inişlerin ahengine uygun türküler (Çukurova'da buna mani derler) söylenir. Tarımdaki çapa işinde böylesine (bilinçli olmasa da) kollektif bir çalışma biçimi hakimdir. Sıraya aynı anda başlandığı gibi, aynı anda bitirilir. Başka bir deyişle tarımdaki çapa işinde 16 yaşındaki bir çocuğun hizmeti ile, 50'sindeki bir işçinin hizmeti aynıdır. Ancak yapılan işin eşitliğine rağmen ücretlerde eşitlik yoktur.

Tarım işçileri için saptanan asgari ücret, 16 yaşından küçükler için daha düşük tutulmaktadır. Örneğin 1976 yılında sanayi kesimindeki işçiler için saptanan asgari ücret 60 TL., tarım kesimindeki 16 yaşından büyükler için 50 TL., 15 yaşından küçükler için ise 42 TL. dir.

Pamuk toplama işçiliğinde, herkes topladığı miktar karşılığında ücretini aldığından sorun çıkmamakta, bu uygulama daha çok yevmiyeli çalışmanın en yoğun olduğu çapa işçiliğinde, Anayasamıza 90 derece zıt bir eşitsizliği doğurmaktadır.

● SAĞLIK SORUNU

Kamu kesiminde bile, gerekli koruyucu önlemlerin yeterince alınmaması nedeniyle tarım işçileri hayatın her anında hastalık mikroplarıyla yanyana yaşamak zorunda kalmaktadırlar. Yine son bir-kaç yıl için de oldukça yoğun bir biçimde kullanılan tarımsal savaş ilaçlarının meydana getirdiği hava kirliliğine mahkum olan tarım işçilerinin, sağlık sorunları «sıhhiye» adı verilen köy iğnecilerinin eline terkedilmiş durumdadır.

«Çalışma hayatı bakımından çocuklar ve kadınların özel olarak korunacağı» ana yasal bir hüküm olmasına rağmen, bugüne dek tarım işçiliği yapan çocuklar ve kadınlara bu hükmün tam tersi uygulanmış, özel olarak korunmamışlardır.

Tarım işçisi kadın, ebe-hastane yüzü görmeden tarlada doğum yapmaktadır.

Çocukların sağlıklı gelişebilmesi için gerekli olan koşulların hiç birisi yerine getirilmemiştir. Tüm pamuk tarlaları çocuklar için kreş, karasinek ve sivrisinekler ise adeta bu kreşin eğiticisi olmuşlardır. 1979 uluslararası çocuk yılında, vücudunda bir miktar daha D.D.T. biriktirerek ölüme biraz daha yakınlaşmıştır tarım işçilerinin çocukları. Daha yeni yetme körpecik vücutlar güneşin altında kapkara ve kaskatı kesilmişti. Yarınımız, geleceğimiz bu çocukların ellerinde büyümektedir daha bu günden. Ellerinde, mikroplarla karasineklerle birlikte...

● Tarım işçisi kadın, ebe-hastane yüzü görmeden tarlada doğum yaparken çocukların sağlıklı gelişebilmesi için gerekli olan koşulların hiçbirisi yerine getirilmemiştir. Tüm tarlalar çocuklar için kreş, karasinek ve sivrisinekler ise adeta bu kreşin eğiticileridir. 1979 Uluslararası Çocuk Yılı'nda, vücudunda bir miktar daha D.D.T. biriktirerek ölüme biraz daha yakınlaşmıştır tarım işçilerinin çocukları. Daha yeni yetme körpecik vücutlar güneşin altında kapkara ve kaskatı kesilmiştir. Yarınımız, geleceğimiz bu çocukların ellerinde büyümektedir daha bugünden. Ellerinde, mikroplarla, karasineklerle birlikte...

● İş Yasası'nın 67. maddesi, «16 yaşını doldurmamış çocukların hangi işte olursa olsun 8 saatten fazla çalıştırılması yasaktır» diye buyurmaktadır. Ancak İş Yasası'nın 67. maddesi tarım işçileri ile ilgili değildir. Çünkü tarım işinde, ister 13'ünde ol, istersen 53'ünde «Ezan Yasası» veya «Çiğ Yasası»na göre aynı saatlerde çalışmak zorunluğu vardır.

Herhangi bir hastalığa tutulan tarım işçilerinin başvuracağı yer yıllar önce kendiliğinden oluşmuş gibidir. Tarım işçilerini toplayan merkezi köylerde, kendiliğinden «sıhhiyeler» yaratılmıştır. Altlarında motosikletleri vardır genellikle bu sıhhiyelerin. Hastalık haberini alır almaz iğne çantasıyla birlikte atlarlar motorsiklete. Hastalığın türü ne olursa olsun, çantalarından hiç eksilmiyen penisilini enjekte ederler hastaya. Dopdolu umutlarla ağırlanır, baş köşeye oturtulurlar sonunda, iyi kötü çay kahve pişirip ikram edilir. Kinin de eksik olmaz çantadan. Çünkü sıtma, tarım işçilerinin yakasını kolay kolay bırakmayan hastalıklardandır.

Reçetesi yoktur sıhhiyenin. Röntgeni, yazısı çizisi hiç yoktur. Bir iğnenin sivri ucuna toplanmıştır tüm umutlar. Karşılığında fazla bir para da ödenmemiştir.

Gerçi 1977 yılından bu yana sigortalıdır kamu kesiminde çalışan tarım işçileri. Ne idiğü belirsiz bir sosyal güvencenin dikenli yollarında ilerlemektedirler. Hastalandıkları tarihten önceki bir yıl içinde 120 günlük hastalık primini ödeyebilecek kadar iş bulup çalışamadıklarından hastaneye gidemeyecek, çocuklarına baktıramıyacaklardır. Eğer kadınsa, doğum yapmışsa aynı şekilde, prim yatıramadığından doğum izni, ücret mücret sözde kalacaktır.

● Tarım işçisi ancak «ölmeyecek derecede yaşama hakkına» sahip bir insandır. Aralarında, nüfus kaydı yapılmadığı için vatandaş muamelesi görmeyenlerin sayısı az değildir. Bir garip didinmektir bu, tarlada, yazıda, yabanda süren. Bir garip didinme ki bu, serpilip büyüyen. Kin yiyen, kin büyüten...

Zaten hastaneye gitme alışkanlığını da kazanamamıştır tarım işçisi. O ancak «ölmeyecek derecede yaşama hakkına» sahip bir insandır. Aralarında, nüfus kaydı yapılmadığı için vatandaş muamelesi görmeyenlerin sayısı da az değildir. Bir garip didinmektir bu, tarlada, yazıda, yabanda süren. Bir garip didinme ki bu, serpilip, büyüyen. Kin yiyen, kin büyüten...

Ağır hastalıklarda sağlık kurumlarına gitmesi de büyük bir derttir tarım işçisinin. Hele de akaryakıt kuyruklarının km.'leri bulduğu günümüz koşullarında ulaşım çok daha büyük bir sorun olmaktadır. Kamu kuruluşlarının ne denli acil olursa olsun özellikle mevsimlik tarım işçilerine araba tahsis ettiği görülmemiştir. Bizim gözlemlerimiz dışında kalmış durumlar olsa bile en der denilebilecek kadar azdır.

Hastalanan tarım işçisinin en seri bir şekilde sağlık kurumlarına yetişebilmesi için önce parasının olması, (parası yoksa elçiye bir miktar daha borçlanması) sonra da bulunduğu yerde traktörden daha hızlı yol alabilen bir motorlu aracın bulunması gerekir. Kırsal alanda ve hele hele, merkezi köylerin dışında konaklanmış ise bu iki koşulun bir arada bulunması oldukça zordur.

Sağlık kurumunda ise tarım işçisinin bilinen ilgisizlik beklemektedir. Sağlık hizmetinin, ticari bir meta haline dönüştüğü kapitalist toplumlarda tarım işçisinin bu «metayı» satın alması en iyimser bir deyimle olanaksızdır.

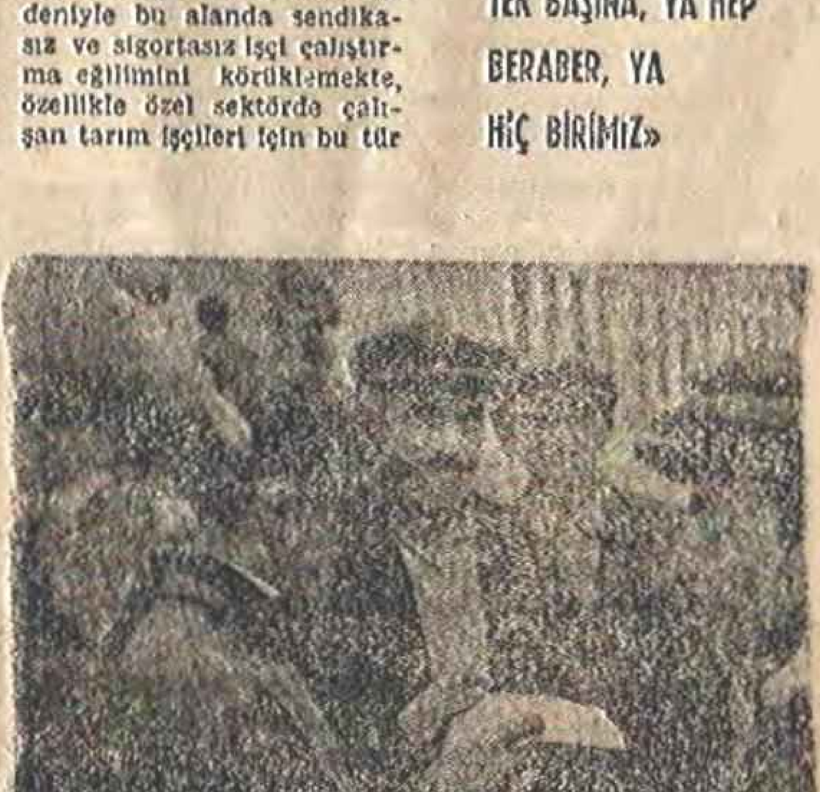
● SOSYAL GÜVENLİK SORUNU

Dünyanın birçok ülkesinde, sanayi ve tarım işçileri aralarında ayırım yapılmadan aynı yasanın kapsamına alındıkları halde, yukarıda bahsedildiği gibi, bizde, 1475 sayılı iş yasası, tarım işçilerini kapsam dışı bırakmış, tarım-iş yasası ise bugüne dek meclislerde görüşülememiştir.

İş yasasının getireceği güvencelerden yoksun bırakılan tarım işçileri ancak 24.8.1977 tarihinden itibaren Sosyal Sigortalar Yasası kapsamına alınmış, bu tarihten önce ise sadece 274 ve 275 sayılı yasalardan yararlandırılmıştır.

Gerek kamu ve gerekse özel kesimde çalışan tarım işçilerinin Sosyal Sigortalar Yasası kapsamına alınması olumlu ve ileri bir adım olmasına rağmen bu haktan tarım işçilerinin ne oranda yararlandıkları tartışma konusudur. Özellikle 506 sayılı yasa uyarınca işçilerin hastalık, analık, malüllük, yaşlılık ve ölüm sigortalarından yararlanmaları için ödemeleri gereken prim miktarları hususlarındaki koşullar, öncelikle mevsimlik çalışan tarım işçileri için önemli engeller oluşturmaktadır. Özel sektörde ise, işverenlerin anılan yasa hükümleri uyarınca prim ödeme zorunluluğunda bulunması, bunun yanında kayıt ve diğer birçok formaliteler nedeniyle bu alanda sendikasız ve sigortasız işçi çalıştırma eğilimini körüklemekte, özellikle özel sektörde çalışan tarım işçileri için bu tür haklar göstermelik olmaktan öteye gidememektedir.

● YARIN: «KURTULUŞ YOK TEK BAŞINA, YA HEP BERABER, YA HİÇ BİRİMİZ»

---

tırmık — AYDIN ENGİN

Al birini vur ondördüne

Biz bu hikayeyi daha önce de anlattık ama gene anlatacağız. «Cuk» oturuyor çünkü.

Bektaşi babasının keyfi yerindeymiş. Çarşının bir ucundan girmiş, bir iki adım atmış, ardından basmış narayı:

— Ulan pezevenkleeeeeerl...

Çarşıda yürüyenler kafasını çevirip bakmış, dükkanlardakiler kafalarını uzatmış, üst katlardakiler pencerelerden uzanmışlar...

Bektaşi babası keyifle gülmüş:

— Ulan amma da çokmussunuz haaaal... demiş.

* * *

Fıkra bu kadar da sizin sorunuzun yanıtı eksik.

— Fıkrayı anladık da, neye ya da nereye «cuk» oturuyormuş bakalım bu fıkra? diye soruyorsunuz.

Yanıtı bizden beklemeyin. Size Türk Haberler Ajansı'nın önceki gün telekslerden geçen bir haberini aynen aktarmak istiyoruz. THA'nın haberi şöyle:

Ankara 19 (THA) — Cumhurbaşkanlığı kontenjan senatörlerinden Metin Toker, kontenjan senatörlerinden birinin başkanlığında AP ve CHP.den oluşacak bir hükümetin kurulması ve bu hükümetin kurucu meclis hüviyetinde 1981'e kadar işbaşında kalarak Anayasayı değiştirmesini istedi. Toker, «14 kontenjan senatörünün hepsi de muvaffakiyetle başbakanlık yapabilir» dedi.

* * *

Bir fıkra daha anlatalım mı size? Bildiğiniz, daha önce yazdıklarımızdan birini?

Hani, küfürbaz dervişinin dilinin altına, küfür etmemesi için bektaşi babası bakla koymuş da Derviş Mehmet'ciği bir miktar uslandırmışmış.

Gel zaman git zaman, baba erenler ile küfürbaz Derviş Mehmet şakır şakır yağan bir yağmur altında bir sokaktan geçiyorlarmış. Evin birinin cumbasından bir taze gelin başını uzatmış:

— Baba erenler huuu, demiş, bir dakikacık oyalanır mısınız?

Çarnaçar beklemişler Baba Erenlerle, küfürbaz Derviş Mehmet. Nelerden sonra taze gelin uzatmış başını gene cumbadan:

— Sağol baba erenler demiş, tavuğu kuluçkaya yatırıyordum da o sırada evin önünde bir şeyh durursa, civcivler cins olur demişlerdi. Hadi sağlıcakla gidin yolunuza artık...

Baba erenler kavuğundan yüzüne damlayan yağmuru şöyle eliyle bir silmiş dönmüş yanında duran dervişine:

— Ulan derviş Mehmet, demiş, çıkar ağzından baklayı...

* * *

En azından «Tırmık»ta bir kaç kez suyunu çıkardığımız bu fıkrayı şimdi niye yineledik?

Sorun şu. Yazışlerindekilere olsun, yakın tanıdıklara olsun, bir türlü Tırmık beğendiremiyoruz. Küfürbazlık ettiğimizi söylüyorlar. Bizi ağırbaşlı, edepli olmaya zorluyorlar.

Aslında biz de hoşlanmıyoruz küfürbazlıktan. Biz de akıllı uslu, ağırbaşlı, oturaklı Tırmıklar yazmak isteriz elbette. Gel gör ki Metin Tokergillerin kontenjandan senatör oldukları, bununla da yetinmeyip başbakanlığa soyundukları bir ülkede gelin de küfür etmeyin bakalım. Gelin de çıkarmayın baklayı ağzınızdan...

Lafa bakın lafa? 14 kontenjan senatörünün ondördü de «muvaffakiyetle» başbakanlık yapabilirmiş.

İyi mi?

Şu ondört'ten birine bakalım hele: Metin Toker. 12 Mart'ta, TRT ekran ve mikrofonlarından sayın muhbir vatandaşlık yapmış bir akıl dane. Rüzgarlı Sokak kültürünü mek parmak aşmadan Başbakanlığa soyunan Mr. Metin Toker.

Üstelik az bir şey de istemiyor. AP ve CHP bu efendiyi desteklesinlermiş. 1981'e kadar işbaşında kalacak bir hükümet kursunmuş Mr. Metin Toker. Sonra Anayasayı değiştirsinmiş.

Hadi, onun demediklerini, diyemediklerini biz tamamlayalım:

ABD emperyalizmi ile kölece bağımlılık ilişkilerimiz ekonomik, politik ve askersel planda sağlama bağlansınmış; AET'ye balıklama girip Avrupa'nın «mandrası ve manavı» olunsunmuş...

Gelin de küfretmeyin şimdi. Hitler de, Mussolini de hiç olmazsa kendilerini saklamadılar. Biri kendine «faşist» dedi, öteki «nazi». Mr. Metin Toker «o»nu da söylemeden «o» olmaya kalkışıyor.

Şeytan diyor ki Mr. Metin Toker'e başbakanlık verilsin. Başbakanlık mührünü eline alsın. Ardından işçi yataklarından, tarlalardan, emekçilerden yükselen dev boyutlu tepkilere baksın, baksın ve elindeki mührü...

Neyse bugün de bakla dilimizin altında dursun.

Tüzün; "Bilime evet, yabancıya hayır" dedi

"55 yıldır alınan kötü sonuçlar bir istikrarın simgesidir"

● Bugüne değin ülkemize gelen yabancıların hiç biri Türkiye takımlarını Avrupa düzeyinde başarıya ulaştıramamıştır. Trabzonspor 3 yıl Türkiye şampiyonu olduğu zaman ülkemizde 3-4 yabancı vardı.

Beşiktaş kurmay heyeti: Tüzün, Dinçer ve Yanardağ

● Ömür COŞKUN

«Türkiye futbolunu ancak Türkiye antrenörleri ve Türkiye futbolcuları kurtarır» diyen Beşiktaş teknik direktörü Hamdi Serpil Tüzün, son günlerde gündemde olan ve herkesin değişik biçimlerde yorumladığı YABANCI ANTRENÖR konusundaki görüşlerini şöyle açıkladı:

«Bilimin pasaportu olmaz. Her dalda ileri kişiler vardır. Hangi ulustan olursa olsun bize katkıda bulunabilecekse ve gerçekten iyi antrenör ise gelmesinden yanayım. Ancak Türkiye'ye iyi yabancı antrenör gelmemiştir. Bu da çok doğaldır. Tüzün, F. Alman antrenör Udo Lattek ile Yugoslav antrenör Miliç Militunoviç'i örnek göstererek şunları söyledi:

«Bu güne dek gelenler Türkiye takımlarını Avrupa düzeyinde bir başarıya ulaştıramamıştır. Trabzonspor'un üst üste şampiyon olduğu dönemlerde ülkemizde 3-4 yabancı antrenör vardı.

Avrupa kupalarında finallere kadar çıkan tek Türkiye takımı Göztepe olmuştur, o da Adnan Süvari'nin zamanında gerçekleşmiştir.»

EN İYİ OLANAKLAR SAĞLANDI

«Bu güne dek gelenlere en iyi takımlarımızda, en iyi olanaklar sağlandıysa ve bu takımlarımız Avrupa'da hâlâ rezil oluyorsa bu durum bizi düşündürmelidir. Didi'nin zamanında Fenerbahçe Benfica'ya, Allison döneminde Galatasaray Anderlech'e çok farklı sonuçlarla yenilmiştir.

Ülkemize gelen yabancı antrenörlerin tek ortak özellikleri vardır. O da ne kendi ülkelerinde, ne de uluslararası alanda üst düzeyde antrenörler olmayışlarıdır. Bunların dışında kalabilecek iki İngiliz antrenör vardır. Bunlardan Don Howe «Ben mesleğimde başarılı olmak istiyorum. Onun için benim burada kalmam olanaksızdır» diyerek ülkesine geri dönmüştür. Allison ise iyi antrenördür, fakat özel yaşantısı ile mesleğini gölgelemiştir.»

NEREDEN KAYNAKLANIYOR

Ülkemize gelen yabancı antrenörlerin bazı sorunlarla karşılaştığını söyleyen Tüzün konuşmasını şöyle sürdürdü:

«Türkiye'ye yabancı antrenör getirtme istemi bizdeki, (yabancıya karşı olan aşağılık duygusundan kaynaklanıyor. Bu duyguya kapılarak da yabancı antrenör getirtiyoruz.

İyi antrenör gelmediği gibi gelen antrenörlerinde bazı dezavantajları var. En önemlisi dil konusu. Çevirmen aracılığıyla bildiklerini, yaptırmak istediklerini tam olarak anlatması olanaksız. Taktik anlayışının yanısıra ruhsal eğitim uygulamasında da sorunlar beliriyor. Birde Türkiye'de antrenöre ödenen para Avrupaya göre çok komik. İyi bir antrenöre istediği parayı veremediğimiz gibi, gelenler de iyi para olduğu için gelmiyorlar.

55 YILDIR ALINAN SONUÇLAR AYNI

Tüzün hoca bu konudaki çözüm önerilerini dile getirirken, futbolumuz hakkında ilginç sözler de söyledi: «Futbolumuzun istikrarsızlığından sürekli söz edilir. Ben buna kesinlikle karşıyım. Çünkü dünyada en istikrarlı tablo bizde görülüyor. 55 yıldır alınan sonuçlar hep aynıdır. Aslında utanılacak bir tablo çiziyoruz.»

Yabancı iyi antrenörün ancak bir ölçüde katkıda bulunabileceğini söyleyen Tüzün, Sir Stanley Rous'un ülkemizde verdiği bir seminerde« Her ülke sporu, kendi spor adamları ile kalkınır» sözünü hatırlatarak şöyle devam etti: «Türkiye antrenörlerinin dışarda eğitim görmesi akılcı ve köklü bir çözümdür.»

En köklü çözüm yolu ise özellikle genç takım antrenörü yetiştirecek kurslar açılmasıdır.»

● «Futbolumuzun istikrarsızlığından sürekli sözedilir. Ben buna kesinlikle karşıyım. Çünkü dünyada en istikrarlı tablo bizde görülüyor. 55 yıldır alınan sonuçlar hep aynıdır. Aslında utanılacak bir tablo çiziyoruz.»

KONUK YAZAR

● AYDIN OZAN

Gençlik ve Spor Akademileri

İstanbul, Ankara ve Manisa'da olmak üzere, üç Gençlik ve Spor Akademisi var ülkemizde. Kuruluş amacının temelinde, gençlik ve spor sorunlarına bilimsel bir yaklaşım gereksinimi yatan bu kurumlar hem işleyişleri hem işlevleri yönünden dilenen düzeyde değil henüz.

Bunda kuruluş döneminde olmaları denli, devletin ilgisizliği de söz konusu.

Ülkemizin tesis yönünden en zengin kurumları olan akademirlerde dallarında uzmanlaşmış spor eğitimcileri ders vermektedir. Örneğin Anadoluhisarı Gençlik ve Spor Akademisi'ne yolu düşen orada Sabri Kiroz, İsmail Hakkı Güngör gibi adı çok duyulan kişiler denli, adı çok duyulmayan, ama alanların da yetkin birçok değerli eğitimciyi görebilir.

Öğretim süresi dört yıl olan, üstelik üniversite seçme sınavlarından sonra ikinci bir sınavdan geçerek girilebilen bu okulları bitirmek uygulamada bir işe yaramamaktadır.

Gençlik ve Spor Akademisi çıkışlılar, öğretmen açığının çok olduğu Beden Eğitimi dalında öğretmen olamadıkları gibi, sporun bilimini yapmış kişilerin etken olması gereken Gençlik ve Spor Bakanlığı'nda sorumluluk alamamaktadırlar.

Bu durum akademi öğrencilerini haklı olarak üzmektedir. Eski, Beden Terbiyesi Genel Müdürü Fikret Ünlü'nün bu olumsuzluğu gidermek için hazırlattığı tasarı, genel müdürlükten ayrılmasıyla yüzüstü kalmıştır, mutlaka ele alınmalıdır.

Akademi öğrencilerinden Beden Eğitimi Öğretmeni olarak yararlanma konusuna gelince...

Öğretmenlik, kuşkusuz meslek yetişimi gerektiren özel bir daldır ama bu akademi mezunu öğretmen olmaz anlamına gelmez. Akademilerin öğretim izlencelerine gerekli -öğretmenlikle ilgili- meslek dersleri ekleyerek ve bu dalda uzmanlaşmış eğitim enstitüsü meslek dersleri öğretmenlerinden yararlanılarak akademi öğrencilerinden öğretmen olarak olarak da sayısız yararlar sağlanabilir.

Dört yıl bilimini yaptığı dalda öğretmen olamamak ve devlet kuruluşlarında görev alamamak gerçeği; hem akademi öğrencilerini haklı olarak üzmekte hem de kendileri ülke sporunda söz sahibi olmaktan uzaklaştırarak, kuruluş amaçlarıyla çelişmektedir.

NOT: «Gençlik ve Spor Akademileri II» başlıklı gelecek yazıda akademilerin sporumuza ne gibi katkıları olabileceğini inceleyeceğiz.

FKÖ Ulusal Futbol Takımı Kıbrıs'a geliyor

Lefkoşe, (THA) — Filistin Kurtuluş Örgütü Ulusal Futbol Takımı'nın Rum takımlarıyle bir dizi karşılaşmalar yapmak üzere önümüzdeki hafta içinde Kıbrıs'a geleceği bildirildi.

● Atilla KARACA

Galatasaray Teknik Direktörü böyle bir durumda sporumuzun daha da gerileyeceğini önesürdü

Seren: "Yabancı antrenör diye muşmulalar getirilmesin,, dedi

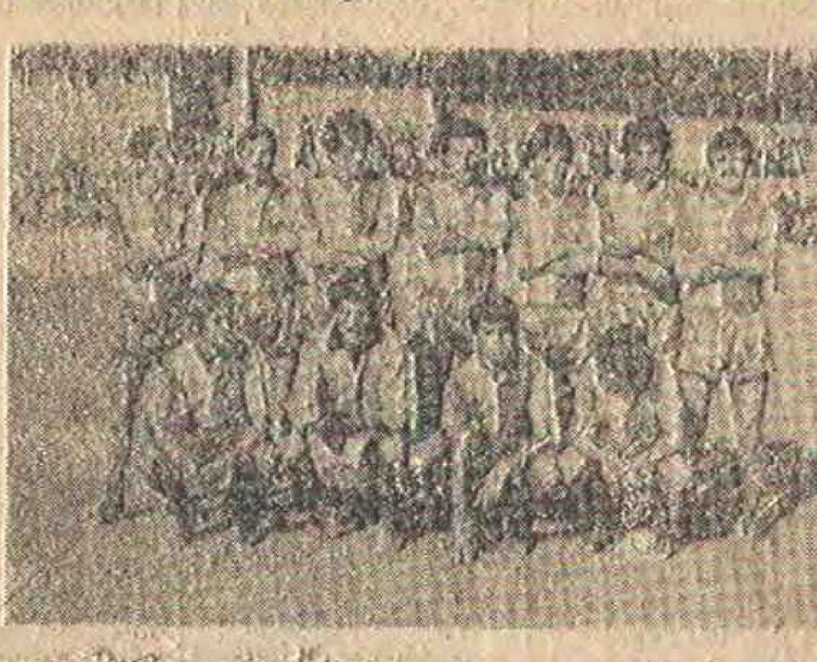
Son haftalarda basında geniş yer tutan «Yabancı antrenör sorunu» hakkındaki görüşlerini aldığımız Galatasaray Teknik Direktörü Turgay Şeren, Türkiye'ye yabancı antrenörlerin getirilmesi taraftarı olduğunu belirterek şunları söyledi:

«Ben yurdumuza yabancı antrenörlerin getirilmesi taraftarıyım. Gelecek yabancı antrenörlerle antrenörlerimiz arasında belirli bir rekabet ortaya çıkar ki bu da ülkemiz sporunun ilerlemesi için gereklidir. Yabancı antrenörlerin getirilmesini isterken gelecek antrenörlerin başarılı birer kişi olmaları gerektiğini de belirteyim. Tutup ta muşmulaları getirirlerse sporumuz için hiç de hoş olmayan bir durum ortaya çıkar ve daha da gerileriz.»

Daha sonra Galatasaray'ın eski Teknik Direktörü Coşkun Özarı'nın bir gazetede sizi eleştirmesi konusunda neler düşünüyorsunuz? Sorusunu şöyle yanıtladı.

«Ben kesin olarak Coşkun ağabeyimin gazetede bana vermiş olduğu cevapta söz konusu olan bir enkaz devraldım diye bir şey söylemedim. Bu sezon transfer edilen futbolcuların ne kadara alındığı konusunda da hiç bir fikrim yok. Galatasaray kulübü büyük bir camiadır, hiç bir zaman enkaz olmadı ve olamaz da. Benim takımı devraldığımda beş maçta iki puan toplamış, attığımız beş gole karşılık sekiz gol yemiş durumda bulunuyorduk. Bu duruma ne ad verilir?»

İstanbul 1. Amatör Küme maçlarına dün de devam edildi

İstanbul 1. Amatör takımlarından Rami Mecidiyeköyü Ömer ve Ercan'ın golleriyle 2-1 yendi

Taçspor - Sirkeci: 1-1

TAÇSPOR: Orhan (3)-Coşkun (2), Ethem (2), B. Yılmaz (2), Hasan (2)-Tuğrul (2), K. Yılmaz (3), Fevzi (3)-Talat (2), Ali Fuat (3), Mustafa (3).

SİRKECİ: Sabahattin (2)-Erdinç (2), Nurettin (2), Erdinç (3), Mecali (2)-İrfan (2), İsmail (2), Recep (3)-Mehmet (2), Ali (3), Halit (3).

GOLLER: Ali Fuat (Dak. 8), Ali (Dak. 88)

Galatasaray - Pendik: 2-0

GALATASARAY: Mustafa (2)-Kerim (2), Kenan (3), Erdem (3), Eyüp (2)-Sertaç (2), Mustafa (2), Raffi (2)-K. Metin (3), B. Metin (3), Ercan (2).

PENDİK: Ünver (2)-Fatih (3), Taner (2), Fahrettin (2), Mustafa (2)-Yakup (2), Atilla (2), Servet (2)-İsmail (2), Veysel (3), Alper (2)

GOLLER: B. Metin Dak. 1), Kenan (Dak. 78).

Kireçburnu - Beykoz: 1-0

KİREÇBURNU: Osman (3)-Arslan (2), Tayyar (2), Mehmet (2), Derya (2)-B. Vedat (3), Selahattin (2), Tahir (3)-K. Vedat (2), Namık (2), Hasan (2).

BEYKOZ: B. Ali (2)-K. Ali (2), Eyüp (2), Hüseyin (2), Okan (3)-İbrahim (2), Zeynel (2), Birol (2)-Şenol (2), Altan (3), Ali (2).

GOL: Selahattin (Dak. 75).

Rami - Mecidiyeköy: 2-1

RAMİ: Çetin (3)-Recep (2), Basri (2), Eşref (3), Taci (3)-Sinan (2), Rauf (2) (Cengiz (3), Tayfun (2)-Metin (2), Ömer (4), Necdet (3).

MECİDİYEKÖY: Nezih (3)-Celalettin (2), Alp (3), Turgut (2), Atilla (2)-Ali (2), Ercan (3), Tarık (3)-Necdet (4), Güner (2), Yetiş (2) (Özcan (2).

GOLLER: Ömer (Dak. 7 ve 18), Ercan (Dak. 69).

Nişantaşı - Sefaköy: 1-0

NİŞANTAŞI: Haydar (2)-Haydar (3), Yüksel (2), Sezai (2), Baki (3)-Şaban (2), Metin (2), Ahmet (3)-Orhan (2), Engin 3), Osman (3).

SEFAKÖY: Mustafa (2)-Ekrem (3), Zihni (2), İzzet (2), Emin (2)-İsmail (3), Yakup (3), Yaşar (2)-Mehmet (2), İbrahim (2), Sadık (2)

GOL: Osman (Dak. 73)

Haliç - Topkapı: 1-0

HALİÇ: Atilla (3)-Recai (3), Erkan (3), Mehmet (2), İsmail (2)-Birol (3), Abdullah (2), Ahmet (2)-İlker (3), Yaşar (2), İsmail (3).

TOPKAPI: Alaattin (2)-Mustafa (2), Ahmet (2), Mehmet (2), Suat (2)-Cengiz (3), Atilla (2), Mehmet (2), Yaşar (2), Mehmet (2), Nurettin (3).

GOL: Mustafa (Dak. 27 kendi kalesine).

DİĞER SONUÇLAR

İETT - Çırçır: 4-0
İTÜ - Kalespor: 2-1
Yıldıztabya - Yıldız: 0-0
Maltepespor - Gedikpaşa: 3-2
Zeytinburnu - Sultantepe: TEHİR
Yeldeğirmeni - Şişli: 2-1

Görevde kaldığı sürece demokratik kuruluşların basının ve spor kamuoyunun tepkisini çekmişti

ÇAPLI'NIN DANIŞTAY'A BAŞVURUSU REDDEDİLDİ

● Eski müsteşarın kendi yerine getirilen Nuri Kılcı'yla ilgili atamayı durdurma istemiyle, bir gazeteci aleyhinde açtığı tazminat davası henüz tamamlanamadı.

Ankara, (Politika) — Gençlik ve Spor Bakanı Yüksel Çakmur'un eski müsteşarı Orhan Çaplı'nın Danıştay'a yaptığı başvurunun kabul edilmediği öğrenildi. Öte yandan Çaplı'nın bir gazeteci aleyhine açtığı tazminat davası ile kendi yerine müsteşar olarak atanan Nuri Kılcı ile ilgili atamanın iptali için Danıştay'a yaptığı başvurunun ise halen sonuçlanmadığı bildirildi.

CHP ağırlıklı hükümetin kurulmasından sonra Gençlik ve Spor Bakanlığı Müsteşarlığına getirilen Orhan Çaplı, görevde kaldığı süre içinde demokratik kuruluşların, basının ve spor kamuoyunun büyük tepkisini çekmiş, sonunda Çakmur tarafından bu görevinden alınarak bakanlık müşaviri yapılmıştı. Çaplı bunun üzerine bu işlemin iptali için Danıştay'a başvurmuştu. Edinilen bilgiye göre Danıştay çaplı ile ilgili başvuruyu kabul etmemiştir.

Öte yandan Orhan Çaplı THA çalışanlarından spor yazarı Erol Yaşar hakkında da tazminat davası açmış ayrıca kendi yerine müsteşar olarak atanan Nuri Kılcı ile ilgili olarak atamayı durdurmak için Danıştay'a iptal davası açmıştı. Bu iki davanın da henüz sonuçlanmadığı ve sürdüğü öğrenildi.

Bireysel Atletizm Birinciliği başladı

İstanbul, (THA) — Bireysel Atletizm Birinciliği müsabakaları, dün İnönü Stadı'nda başladı.

Dün yapılan müsabakalarda birinciliği kazanan atletler şunlardır:

Uzun Atlama Erkekler:
Erdoğan Akdağ (İTÜ) 6.38
400 Metre Erkekler:
Hüsnü Tığlı (GS) 54.7
400 Metre Kızlar:
Şahinde Güneş (İTÜ) 1.05.9
100 Metre Kızlar
Günfer Çalış (GS) 14.4
100 Metre Erkekler:
Birol Ertuğrul (FB) 11.5
110 Metre Engelli Erkekler:
Yusuf Şenay (İTÜ) 19.8
110 Metre Engelli Kızlar:
Hüsniye Yalınoğlu (Ferdi) 21.2
Yüksek Atlama Erkekler:
Birkan Yüceyılmaz (İTÜ) 1.65
Gülle Atma Erkekler:
Hülki Yücel (İTÜ) 10.45
Gülle Atma Bayanlar:
Nelli Haus (GS) 7.65
Cirit Atma Erkekler:
Nevzat Sönmez (İTÜ) 44.57
5.000 Metre Erkekler:
Haluk Sarcı (İTÜ) 15.53.2
4x100 Bayrak Bayanlar:
Galatasaray 1.00.5
4x100 Erkekler Bayrak:
İstanbul Karması 79 saniye

Bugün İnönü'de iki özel maç var

Bugün İnönü Stadı'nda yapılacak olan özel maçların ilki 13.30'da Galatasaray'la İstanbulspor arasında, ikincisi ise 15.30'da Beşiktaş'la Bağlarbaşı arasında.

CSKA: 3 - Eczacıbaşı: 0

Eczacıbaşı Erkek Voleybol Takımı dün Eczacıbaşı Spor Salonu'nda Bulgaristan Kupa ampiyonu ve Lig İkincisi CSKA Takımı ile yaptığı karşılaşmayı 3-0 kaybetti.

HAKEMLER: Tuncer Orhon, A. Hançer
ECZACIBAŞI: Oktay, Uğur, Faruk, Zeki, Selim, Serdar,
CSKA: Zlatenof, Nikolof, Guntscher, Petnor, Sokolov, Galatof
Setler: (15-11), (16-14), (18-16)

2. ve 3. Türkiye Liglerinde dün alınan sonuçlar:

ALİBEYKÖY:	0
İZMİRSPOR:	0
ANKARAGÜCÜ:	4
ESK. DEMİRSPOR:	0
ŞEKERSPOR:	1
ANK. DEMİRSPOR:	0
ALTINORDU:	2
BANDIRMASPOR:	0

1. Lig'de dört erteleme maçı var

Birinci Türkiye Liginde bugün 4 erteleme maçı oynanacak.

Lider Trabzonspor Ankara 19 Mayıs Stadı'nda Adanaspor'la karşılaşıyor. Bordo-Mavili takımın sahası Futbol Federasyonunca kapatılması nedeniyle karşılaşma Ankara'da oynanıyor.

Bugün oynanacak karşılaşmalar şöyle:
ADANA DEMİRSPOR - DİYABAKIRSPOR
ESKİŞEHİR - ORDU
GAZİANTEP - BURSA

2. Türkiye Ligi'nde günün karşılaşmaları

(A) GRUBU

Kırıkkalespor - S. Gençlik
Mersin İ. Y. - Sivasspor
Elazığspor - Boluspor
Urfaspor - Karabükspor
Samsunspor - Erzurumspor
Giresunspor - Konya İ. Y.

(B) GRUBU

Vefa - Tirespor
Balıkesirspor - Kocaelispor
Antalyaspor - Aydınspor
Edirnespor - Düzcespor
Denizlispor - Sarıyer
Sakaryaspor - Ispartaspor

3. Türkiye Ligi'nde günün karşılaşmaları

(A) GRUBU

Malatyaspor - G. Birliği
Tokatspor - Konyaspor
Hatayspor - Çorumspor
Tarsus İ. Y. - Erzincanspor

(B) GRUBU

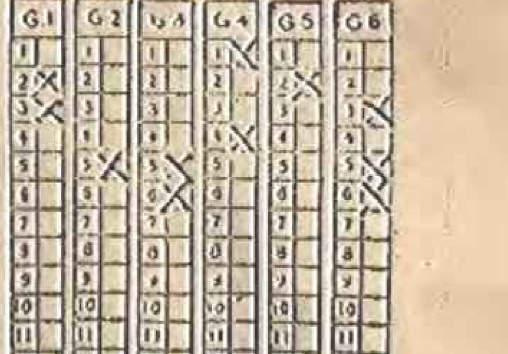
K. Gümrük - Kütahyaspor
Ödemişspor - Karşıyaka
Kırklarelispor - Yeşilova
Manisaspor - Beykoz

At yarışları

Alev Anakök

1. KOŞU: F: Sioux, P: Esel, S: Lone Star
2. KOŞU: F: Budak, P: Serpil, S: Ayca
3. KOŞU: F: Babahasan, P: Kung Fu, P: Belma 1, S: Aksaraylı
4. KOŞU: F: Sinan, P: Ok Tay, S: Serkoç
5. KOŞU: F: Dynamic Hr, P: İstemihan, S: Divine Hr
6. KOŞU: F: Suğgur, P: Gözlem, S: Karmelita
7. KOŞU: F: Tosun, P: Rüzgâr 30, P: Karaçay, S: Camra
8. KOŞU: F: Karamba, P: Kamuran 1, P: Perhaps, S: Ramat
9. KOŞU: F: Yaprak 2 P: Nuray 1, P: Maçakızı, S: Seyhan 2

Altılı Ganyan

Türk-İş geniş tabana dayalı, işverenler ise «etkin ve güçlü»

(Baştarafı 1. Sayfada) kenin karşı karşıya olduğu sorunların çözümünü başara bilecek güçlü hükümetin parlamento içinden çıkarılmasından yanadır. Demokrasinin vaz geçilmez birer unsuru olan siyasi partilerimizi, Atatürk ilkelerine bağlı ve ideallerine saygılı şekilde görüş birliği içinde böyle güçlü bir hükümetin çıkarılmasında gönül ve işbirliğine davet ediyoruz. Ancak, böyle bir hükümet, Türkiye'nin sorunlarını çözebilir, zayıflayan devlet otoritesini yeniden kurabilir ve ülkemizin hakkı olan saygınlığını içte ve dışta yeniden kazandırabilir.

Geçirdiğimiz bunalım dönemlerine bir yenisi eklenmeden, Türkiye'de güçlü bir hükümet hemen kurulmalıdır.

Parlamentoda söz sahibi siyasi partilerimizin anlayışla karşılayacaklarını umduğumuz bu önerilerimiz doğrultusunda siyasal çekişme edebiyatını bir yana bırakarak, bu yönde çalışmaya başlamalarını dilemekteyiz.»

İŞVERENLER ETKİN HÜKÜMET İSTEDİ

Türkiye Odalar Birliği güçlü ve güvenilir bir hükümet kurulmasını istedi.

Odalar Birliği tarafından dün yapılan açıklamada «yurt ve millet bütünlüğünü red ve inkâr edenlere hak etikleri dersin verildiği» belirtildi.

Aylardan beri tutarsız, uyumsuz ve rejime ters düşen karar ve uygulamalarla ekonominin gittikçe ağırlaşan bir bunalımın içine girdiği savunulan açıklamada şöyle denildi:

«Büyük Milletimiz 14 Ekim 1979 seçimleri ile ağır siyasal bunalımları aşmadaki tecrübesini, en yaşlı Demokrasileri imrendirecek biçimde bir defa daha göstererek tarihi tecrübesine layık bir demokrasi imtihanı vermiştir.

Türk Seçmeni büyük çoğunluğu ile sandık başına koşmuş ve her türlü tedbir ve tertiplere rağmen Devletine rejimine ve düzenine sahip çıkmasını bilmiştir.

Enflasyon afet halini almış, yatırımlar durmuş, işsizlik elem ve endişe verecek boyutlara ulaşmış, üretim azalmış, kalkınma hızımız sıfıra düşmüştür. Çalışma barışı ve iş güvenliği derin yaralar almıştır. Ne can, ne mal güvenliği kalmıştır.

Bu itibarla milli idare ile çeliştiği son seçimlerle birlikte iyice anlaşılmış bulunan meclis aritmetiğinin yarattığı müşküller, güçlü ve güvenilir hükümetlere milletçe olan ihtiyacımızı artık gölgelememelidir.

Bu bakımdan milet idaresine uygun olarak gerekli kararların cesaret ve metanetle ve demokratik parlamenter rejimin hem özüne hem kurallarına uygun biçimde alınacağına inanıyor ve bunu bekliyoruz.»

Eczacılara

(Baştarafı 1. Sayfada) rununu içinden çıkılmaz bir hale getirdiğini ifade ettiler. Tamgün Yasası'nın sağlık personeli arasında huzursuzluk yarattığı kaydedilen açıklamada, yasanın uzman hekimlerin çıkarlarını gözeten bir uygulamayı getirdiğini ve yasa çalışmalarından sağlık alanındaki diğer meslek örgütlerinin haberdar edilmediği belirtiliyor. Mete Tan'ın yeni yasa hazırlıklarıyla sağlık sorununu daha da içinden çıkılmaz bir hale getirmeye çalıştığını ileri süren eczacılar, «Genel Sağlık Sigortası Yasa Tasarısı» hazırlıkları konusunda Tan'ın açıklamalarının da kuşkuyla karşılandığını söylüyorlar.

İlaç ve eczacılık konularında da yanlış politikalar izlendiğini öne süren eczacılar bu konuda şu görüşleri ileri sürdüler:

«Mete Tan döneminde Eczacılık İşleri Genel Müdürlüğü, sadece ilaç patronlarının işlerini gören bir daire haline getirilmiştir. Gerek özel eczane sahiplerinin gerekse kamu eczacılarının sorunlarına eğilinmemiş, yüzeysel önlemlerle işler geçiştirilmeye çalışılmış ve her kesimdeki eczacılar ve eczacılık mesleği Bakan Tan zamanında ekonomik ve sosyal olarak büyük yaralar almıştır.

Aspirin 7 liradan 20 liraya Bakan Tan zamanında fırlamış ve ilaç fiyatları yüzde 300'e varan zamlar almıştır. İlaç artık ortalama gelir sahipleri için yanına yaklaşılmaz bir meta haline Bakan Tan zamanında gelmiştir. Halk bunun ızdırabını yaşarken stokçu ilaç patronları milyonlarına milyon katmanın sevincini yaşamıştır.»

TKP 14 Ekim seçimlerini

(Baştarafı 8. Sayfa'da) terörü daha da üsteledi. CHP sağ yönetimi adım adım ulusal demokratik güçlerin eylem birliğine karşı aktif tutuma girdi. Sendikalarda, yığın örgütlerinde antikomünist nitelikli bölücü girişimlerde bulundu. Sosyalistlerle, komünistlerle eylem birliğinden yana olan CHP sol kanadına, CHP üyelerine baskılar yöneltti. TKP, hükümetin bu politikasına karşı işçi sınıfının, halkımızın çıkarlarını ardıcıl savundu. Hükümetin kurulduğu ilk günden onun Türkiye'nin sorunlarına çözüm getiremeyeceğini vurguladı. Hükümete umut bağlayan, özellikle sıkıyönetimcilik politikasından medet uman tutumları eleştirdi. Öteyandan CHP'yi gerici faşist partilerle aynı kefeye koymak yanlışına da karşı çıktı. Hükümeti, CHP'nin halka verdiği sözleri tutmaya zorladı. Hükümet politikasının iç yüzünü yığınların önünde sergiledi. CHP sol kanadını, CHP'li yığınları ortak düşmana karşı savaş birliğine çağırdı. Gelişmeler TKP'nin bu ilkesel ve esnek politikasının doğruluğunu açıkça gösterdi. Seçimler halkımızın önünde duran sorunlarına hiç bir çözüm getirmemiştir. Derin ekonomik, sosyal, politik bunalım sürüp gidiyor. Sınıf savaşları daha da sertleşiyor. Emperyalizm, özellikle Amerikan emperyalizmi, Türkiye'yi ekonomik, politik, askersel yönden kendisine daha sıkı bağlamakla bölgemizde zayıflayan konumlarını yeniden güçlendirmeye çalışıyor.

NATO elebaşıları dünya ölçüsünde izledikleri silahlanma yarışını hızlandırma, yeni nükleer silah taşıyıcı roketlerle gerginliği arttırma politikasını Türkiye'de dayatmak girişimi içindedir. Ülke içinde egemen çevreler işçi sınıfına tüm ilerici güçlere karşı baskı ve terörü arttırmakla, bunalımın yükünü daha yoğun olarak emekçilerin sırtına bindirmek yolundan yürüyor. Emperyalizm ve işbirlikçi tekelci burjuvazi bugünkü hükümet bunalımından militarist çevrelerin, sıkıyönetimin ağırlığında bir baskı rejimiyle çıkmak isteyen faşist MHP'nin desteğinde AP'ye hükümet yolunu açacak olan bir ara hükümet oluşturmak istiyor. TKP, bu tehlikeye karşı halkımızın savaşına ulusal demokratik güçleri eylem birliğine çağırıyor. Burjuvazinin hiçbir hükümet alternatifi halkımızın temel isteklerine çözüm getiremedi, getiremez. Bugünkü derin bunalımdan, emperyalizmin işbirlikçi tekelci burjuvazinin egemenliğine son vermeden, demokratik bir toprak reformu gerçekleştirmeden, işçi sınıfının tüm emekçilerin demokratik hak ve özgürlüklerini sağlamadan, Kürt halkı üzerindeki ulusal ezgiye son vermeden çıkılamaz. Bu antiemperyalist, antitekelci demokratik dönüşümlerin gerçekleşmesi, sosyalizme yolun açılması, halkın ileri demokratik erkinin kurulmasına, böylesi bir hükümete bağlıdır. İşçi sınıfının, halkımızın çoğunluğunun TKP'nin programında yer alan devrimci amaç çerçevesinde birleşmesi için emperyalizmin dayatmalarına gericiliğin askersel baskı rejimi girişimlerine karşı yığınların eylemini örgütlemekten, ulusal demokratik güçlerin eylem ve cephe birliğini gerçekleştirmekten başka yol yoktur. TKP, seçim kampanyasında komünist ve sosyalistlerin eylem birliği yolunda ortaya çıkan olanakları, sol güçlerin seçimlerde elde ettikleri başarıları demokrasi hareketini güçlendirme yönünde değerlendiriyor. TKP, sosyalist partilerle eylem birliğini ve sendikal hareketin birliğini, CHP sol kanadını, Kürt demokrat hareketini, reformizmden yüz çeviren ya da gerici demagojilere kapılan geniş emekçi yığınlarını emperyalizme, işbirlikçi tekelci burjuvaziye karşı ortak eyleme çekmekte önemli bir etken olarak görüyor.

Komünistler yığınlarla bağlarını daha geliştirmekle, TKP'yi çok yönlü, daha da güçlendirmekle bu görevlerin üstesinden geleceklerdir.»

Kazan:

(Baştarafı 1. Sayfada) olamaz. Erken seçim AP - CHP anlaşması neticesinde olabilir. Fakat 14 Ekim seçimleri sonucunda ortaya çıkan tablo CHP için fevkalade kötüdür.

Türkiye'nin ufkunda bir seçim gözükmüyor Ama, bu Mayıs - Haziran ayında yapılacak bir seçim değildir.»

Korutürk

(Baştarafı 1. sayfada) kanı tarafından kabul edilmeyen CHP Genel Başkanı Bülent Ecevit'in AP'nin tek başına kuracağı bir hükümete yardımcı olacağı bildiriliyor. CHP Genel Yönetim Kurulu yaptığı son toplantıda Demirel'in MHP ve MSP dışında kuracağı «liberal» bir hükümete Meclis'te «çekimser oy» kullanarak yardımcı olmayı kararlaştırdı.

Cam işkolunda Türk-İş ve DİSK

(Baştarafı 1. sayfada) ket etmesinden dolayı işverenin yapılan grevleri etkisiz kılabildiğini söylediler. Sendika yöneticileri Şişe ve Cam Holding'in elinde bulunan iş yerlerinden Çayırova Düz Cam, Paşabahçe Şişe ve Cam Fabrikaları'nda Kristal İş Sendikasının yetkili olduğunu, Anadolu Cam Sanayi ve Topkapı Şişe Cam Fabrikasında ise Hürcam-İş Sendikasının yetkili olduğunu belirttiler. İşverenin ihracata dönük üretimi bu 4 fabrikadan da yaptığını belirten sendikacılar, Hürcam-İş veya Kristal-İş'in tek başına greve gitmesi halinde işverenin diğer sendikanın örgütlü olduğu işyerlerinde üretimi sürdürerek ihracatını devam ettirdiğini ve yapılan grevin etkisizleştiğini söylediler.

Eylem birliği görüşmelerinin kesin bir sonuca varması ve ön protokolde yeralan maddelerin kesin protokolde de yeralması halinde Şişe ve Cam Holding tekeline karşı işçilerin haklarının daha bir kararlı savunulabileceğini ve işverenin işçilerin istemleri konusunda yan çizmesinin olanaksızlaşacağı belirtiliyor.

Öte yandan, 14 Ekim seçimleri öncesinde «Birlik-Dayanışma» ile TSİP arasında ilk adımı atılan eylem birliğinin, cam işkolunda iki sendika arasında birlikte savaşım konusunda somut ve ileri adımlar atılmasıyla yeni bir boyut kazandığı belirtiliyor. Yarım milyona yakın işçiyi kapsayan toplusözleşmelerin başladığı bu dönemde Kristal-İş, Hürcam-İş işbirliğinin, diğer işkollarındaki işçilerin güç ve eylem birliğini sağlamada örnek bir girişim olabileceği ifade ediliyor. Toplusözleşme görüşmelerinde işçi sendikaları arasında eylem birliğinin sağlanabilmesi halinde tekelci patronların, önceki dönemlere göre çok daha zor duruma düşecekleri, işçi sınıfının ise somut ve yeni kazanımlar elde edeceği belirtiliyor.

Uğurgül

(Baştarafı 1. sayfada) rum altladır.

1 — Fabrikamızda toplu sözleşme hükmünün işverene tanıdığı yetkiye istinadın kanuni tazminatlarını %30 fazlası ile ödeyerek iş yerimizden çıkartılan 4 işçinin geri iadesi için Maden-İş sendikasının teşfiki ile iş yerinde çalışan işçilerin tümü kanunsuz greve (direnişe) geçmişlerdir.

Bu durum üzerine bölge çalışma müdürlüğü müfettişleri noterlik kanalı fabrikamızın üzerine astığımız (burada lokavt yoktur) levhası hoparlörle yaptığımız çağrı ilk Jandarma kumandanı ve Gaziosmanpaşa Kaymakamlığı huzurlarında yaptığımız işe davete rağmen işbaşı yapmadıklarından 29/1 uyarınca bu işçilerin iş akitleri feshedilmiştir.

2 — Maden - İş Sendikası temsilcilerinin huzursuzluk ve disiplinsizlik sebebi ile çıkarılmaları bu hadise ile ilgili değildir. Yazdığınızın aksine bunlar kanunsuz direnişten çok önce çıkarılmış bulunuyordu.

3 — Tamamen yasaların meşru kıldığı şekilde hareket edilmiş buna mukabil ilgili sendikanın teşviki ile meydana gelen gayri kanuni durumdan mutazarrır olan işçi kitlesine hoş görünmek için gazetenizde yazılan hilafı hakikat beyanat verilmiş ve hakikat tamamen tahrif edilmiştir.

4 — Sendika değiştirmek için hiç kimseye baskı yapılmış değildir. Zira 6 senedir Maden - İş Sendikası ile toplusözleşme halinde bulunmaktayız ve tüm işçiler sendikanın üyesi idi bunların sendika değiştirmelerini istemek için hiçbir sebep yoktur.

5 — Gerçek dışı haberiniz sebebiyle ilgili sendika ve gazeteniz sorumluları hakkında kanuni müracaat yapılmaktadır. Bu düzeltme yazımızın aynen neşrini rica ederiz.

UĞURGÜL
Ticaret ve Sanayii Adi Komandit Şirketi
Ahmet Uğurlu - Ali Güleç ve Ortağı

7 TİP'linin

(Baştarafı 1. sayfada) «Cerrahi yönden yaptığım muayenede hiç bir patolojik bulguya rastlamadım.»

Ortopedi mütehassısı doktor Yüzbaşı Taner Söylemezoğlu ise, «Eski veya yeni şiddet hareketlerine bağlı vücut sisteminde ihtisasım dahilinde herhangi bir patolojik bulgu elde edemedim» şeklinde konuşurken, kulak-burun-boğaz mütehassısı Doktor Binbaşı Mustafa Kahramanyol da, «İbrahim Çiftçi ve Duran Demirkıran'ın sağ kulaklarında düşük tonlarda işitme azlığı gözlemledim. Buna bağlı olarak bahsi geçen kişilerde denge bozukluğu vardır. Bu arızanın 10 ay önce meydana gelen şiddet ve elektrik şokundan meydana gelip gelemeyeceğini kestiremem» dedi.

Sanıklar İbrahim Çiftçi ve Duran Demirkıran, bilirkişilerin bu görüşlerine itiraz ettiler.

Bağımsız

(Baştarafı 1. Sa...) AP Genel Başkanı Süleyman Demirel, Karaaslan'ın partiye giriş töreninde yaptığı konuşmada «Uzun seneden beri bu davayı beraberce savunduk, şimdi yine beraberce savunmaya kararlıyız» dedi. Karaaslan da konuşmasında «yeniden «inandığı partisine» dönmekten mutluluk duyduğunu söyledi.

Karaaslan'ın yeniden AP'ye dönmesiyle, AP'nin Millet Meclisi'ndeki sandalye sayısı 184'e yükseldi.

TÜM-DER 3'üncü Olağan Genel Kurul'u toplandı

Ankara, (Politika) Tüm Memurlar Birleşme ve Dayanışma Derneği TÜM - DER'in Üçüncü Olağan Genel Kurulu dün Ankara'da başladı. TÜM - DER Genel Başkanı Nizamettin Barış Genel Kurulu açarken yaptığı konuşmada, «Günümüzde faşist baskı ve terörün baş sorumlusu olan MHP ve ÜGD'nin» mutlaka kapatılmasını istedi. Barış «Özellikle AP'nin oyları artar diye MHP'yi kapatmak istemeyen CHP 1979 seçimlerinde kitlelerden cevabını almıştır. Dileriz ki bu CHP'yi faşizme karşı kararlı bir tutum içine soksun» dedi.

10 parlamenter, Kuzey Atlantik Assamblesi toplantısına katılıyor

İstanbul, (A.A.) — 10 kişilik bir parlamento heyeti, Kuzey Atlantik Assamblesi'nin 22-27 Ekim tarihleri arasında Ottowa'da yapılacak 25. Genel Kurul çalışmalarına katılmak üzere dün Kanada'ya gitti. Heyete başkanlık eden CHP'li Senatör Muhsin Batur, Yeşilköy Hava Limanı'nda verdiği demeçte, toplantılarda, Kuzey Atlantik Assamblesi'nin geçmiş dönem çalışmalarının değerlendirileceğini, bu arada NATO içi ekonomik, politik, askeri, teknik ve kültürel konuların ele alınacağını ve çeşitli uluslararası sorunlar üzerinde durulacağını söyledi.

Heyet Senatör Muhsin Batur yanısıra CHP'li Milletvekilleri Kemal Kayacan, İrfan Özaydınlı, Saffet Ural, AP'li Senatör Erdoğan Adalı, milletvekilleri Ahmet Çakmak, Nihat Karo, MSP'li milletvekili Recai Kutan, MHP'li milletvekili Necati Gültekin ve Kontenjan Senatörü Hilmi Fırat'tan oluşuyor.

CHP'de gruplar Kurultay hazırlığı içinde

(Baştarafı 1. sayfada) grupları ise değerlendirme çalışmalarını dün de sürdürdüler. Genel merkez ekibinin ise Kurultayda ne tür bir tavır içinde olacağını belirlemek için Ecevit'in tutumunu beklediği bildiriliyor.

Deniz Baykal ekibinin önde gelen isimlerinden Kars Milletvekili Doğan Araslı olağanüstü Kurultay'ın CHP açısından büyük anlam taşıyacağını belirterek, «CHP'nin bu Kurultayda yeni baştan toparlanacağına inanıyorum. Parti içi gruplar sorumluluk içinde davranacaklardır. Olağanüstü Kurultay'da oluşması gereken yeni yönetim kadrosunun dışında hiç bir kimse kalmamalı, sorumluluklarına paralel olarak görev de almalıdırlar» dedi.

Öte yandan kendisini Genel Başkan adaylığına hazır ladığı belirtilen Ali Topuz'un Kurultay'da ne tür bir tavır izleyeceği belirlenemedi. Topuz'un önümüzdeki Kurultaylara hazırlanmak amacıyla bu Kurultayda da tüm sorumluluğu Ecevit'e bırakmasının ve görev almamasının olası olduğu belirtiliyor. Ali Topuz grubu durum değerlendirmesini başta İstanbul olmak üzere çeşitli yerlerde sürdürüyor. Topuz ekibinin önümüzdeki günlerde parti içindeki diğer gruplarla da görüşme yapması bekleniyor. Öte yandan Ecevit'in olağanüstü Kurultayda kendisi ile birlikte başarısız olan Genel Yönetim Kurulu içinde güven oyuna başvurması muhalefet gruplarınca «taktik» olarak nitelendirildi. Muhalefet grupları bu Kurultayda Ecevit'in değiştirilmesinin söz konusu olmadığını, Ecevit'in de bundan yararlanarak eski ekibini kurtarmak için bu yola başvurduğunu belirtiyorlar. Muhalefet grup larının Kurultayda güven oylamasının ayrı ayrı yapılması isteminde bulunabilecekleri bildiriyorlar.

TASFİYE Mİ?

CHP Kurultayının çalışmaları hızlanırken parti için de ortaya atılan bir görüş de Ecevit'in mağlubiyetin sorumluluğunu üzerinden atabilmek ve eski yönetimini güçlendirmek için olağanüstü Kurultayda tasviyeye gideceğidir. CHP Genel Başkanının partiyi demokrat güçlerden iyice koparmak için parti içi muhalefete bu Kurultayda saldıracağı Genel Yönetim Kurulunu kendisiyle bütünleştirerek alacağı bir güven oyu sonucu muhalefeti silmek için çabalara başlayacağı belirtiliyor. Ancak parti içinde bu tür bir girişimin tasvip toplayamayacağı ve yıpranmış olan Ecevit'in daha çok yıpranmasına yol açacağı görüşü egemen.

YEDEK GENEL SEKRETER TOPUZ

Diğer taraftan Kurultayla ilgili CHP kulisinde konuşulan konulardan biri de Ecevit'in Genel Yönetim Kuruluna Kurultay'da çok büyük eleştiriler gelmesi halinde yeni bir Genel Sekreter seçme eğiliminde olduğudur. CHP Genel Başkanının Üstündağ'ın geçen Genel Kurulda da çok fazla yıpratıldığını, olağanüstü Genel Kurulda kendisine rağmen bazı gelişmelerin olması karşısında ileride sorun yaratabileceği bilinen ve siyasal yapı olarak tekelci sermayeye büyük bir karşılığı olmadığı bilinen Ali Topuz'u Genel Sekreterliğe getirmeye hazırlandığı belirtiliyor.

SOL KANAT NE DÜŞÜNÜYOR—

İlk genel toplantısını dün yapan ve önümüzdeki günlerde de çalışmalarını sürdüreceği bildirilen sol kanat parlamenterleri Kurultay'da başarısız yöneticilerin kim olursa olsun mutlaka görevden ayrılması gerektiği görüşünde oldukları belirtiliyor. Dünkü toplantıda genel olarak seçim sonuçlarını değerlendiren sol kanat parlamenterlerinin olağanüstü Kurultay'da parti programının egemen kılınmasını sağlayacak bir yönetim oluşturulması için çaba göstereceği ve parti ilkelerine ters düşen yöneticilerin mutlaka bu Kurultay'da yönetimden atılması görüşünde oldukları kaydediliyor.

KURULTAY GÜNDEMİ BELİRLENDİ

CHP'nin 4 Kasım'da Ankara'da toplanacak olan olağanüstü Kurultayı'nın gündemi belirlendi.

CHP Genel Merkezinden yapılan açıklamaya göre, olağanüstü Kurultay kararı CHP tüzüğünün 64. maddesine göre Genel Başkan ve Genel Yönetim Kurulu tarafından oybirliği ile alındı.

Atatürk Spor Salonu'nda çalışmalarına başlayacak olan CHP olağanüstü Kurultay'ına, tüzük gereği olarak Genel Başkan, Genel Yönetim Kurulu üyeleri, TBMM partili üyeleri ve partili bakanlar, Yüksek Disiplin Kurulu başkan ve üyeleri, merkez denetçileri, Kadın ve Gençlik Kolları merkez kurulları başkanları ve üyeleri, illerin Kurultay delegeleri ile onur üyeleri katılacaklar.

GEREKİRSE SEÇİMLERE GİDİLECEK

4-5 Kasım günleri yapılacak olan olağanüstü Kurultay'ın gündemi ise şöyle belirlendi:

«Yoklama, açılış, Kurultay Başkanlık Kurulu seçimi. Atatürk ve şehitler için saygı duruşu, Genel Başkanın toplum ve ülkenin sorunları ve parti tutumu ile ilgili sunuşu; toplumun ve ülkenin genel sorunları ve parti tutumu ile ilgili konuların görüşülmesi, Genel Başkan ile Genel Yönetim Kurulu hakkında güven oylaması, güven oylaması sonucuna göre Genel Başkan ve Genel Yönetim Kurulu seçimi ve kapanış.»

«Davadan

(Baştarafı 1. sayfada) dedi.

SIĞINMA BAŞVURUSU

MHP'den ayrıldığı için ölümle tehdit edilen Ali İhsan Karagülen'in Almanya Yabancılar Dairesi'ne 4 Ekim 1979 tarihinde verdiği başvuru yazısında şöyle deniliyor:

«Sayın yetkililer,

Ben Ali İhsan Karagülen. 30.9.1979 tarihinde ülkemi siyasal nedenlerden terkettim. Ve Almanya'ya geldim. Burada bana siyasal sığınma hakkı verilmesini talep ediyorum.

Sebepler: Ben Türkiye'de resmi bir dairede kamyon şoförü olarak çalışmaktaydım. Türkiye'deki siyasal ortam beni yıllarca önce siyasete girmeye zorladı. Bundan bir kaç yıl önce sağ görüşlü MHP ve bunun yan örgütü olan bozkurtlara girdim. Bu parti ve yan örgütleri kuruldukları yıllarda sosyal düzenden söz edip İslâm dinini savunacaklarını vadettiklerinden ben bunlara sempati duymuş ve bunları desteklemeye başlamıştım. Ancak zamanla hem parti, hem de yan örgütleri esas amaçlarını bırakıp perde arkasından başka entrikalar çevirmeye başladılar. Bunlar birer siyasal kuruluş olmaktan çıkıp birer cinayet çetesine dönüştüler. Ben bu partinin ve örgütünün insanlığa ve devlete yönelik aleyhte faaliyetlerini tasvip etmediğimden kendilerinden ayrılmak zorunda kaldım. Zira bunların yaptıkları, benim insanlık ve dünya görüşüme ters düşüyordu.

BAYILTINCAYA KADAR DÖVDÜLER

«Ancak kendilerinden ayrıldıktan sonra bunlar beni davalarına ihanet etmişim gerekçesi ile düşmanlıklara hedef edip öldürmek maksadıyla takip etmeye başladılar. Birçok defalar yolum kesildi. Beni çalıştığım kamyondan indirip bayıltıncaya kadar dövdüler. Her defasında benim ya parti ve örgüte geri dönmem veyahut da ölmem gerektiğini hatırlatıyorlardı. Bu parti ve örgütlerin birçok insanın hayatına kastettiği dünyaca bilinen bir gerçektir. Sürekli olarak yolumu kesmeleri yüzünden işyerimden ayrılmak zorunda kaldım. Beni iş yolunda bulamayınca evimin etrafında aramaya başladılar. Bir kaç sefer de evim kurşunlandı. Camlar kırıldı ve duvarlar delik deşik edildi. Ülkenin başka yerine gitmek de benim için kurtuluş olmayacaktı. Zira bunlar her yerde teşkilâtlanmışlardı. Canımı kurtaracağım tek yer yurt dışı idi. Bu yüzden korkarak memleketimi terkederek Federal Almanya'ya geldim. Müracaatımın kabulünü arz ederim.»

Toker'in başbakanlık önerisi, Kontenjan Grubu'nda tepkilere yolaçtı

Ankara (ANKA) — Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Grubu senatörlerinden Metin Toker'in, bir açıklama yaparak kendisi ve arkadaşları adına Başbakanlığa talip olması, Cumhurbaşkanı'nca seçilen üyeler grubunda tepki yarattı.

Cumhuriyet Senatosu Kontenjan Grubu Başkanı Zeyyat Baykara, Toker'in «Başbakanlık önerisi»yle ilgili olarak ANKA Ajansı'na yaptığı açıklamada, «Bu görüş bizi bağlamaz. Hükümet kurmak siyasi partilerin konusudur» dedi. Baykara, «Sanıyorum, sayın Toker, bunları kişisel görüşü olarak yazıyor. Ancak, bu tür yazıların böyle bir dönemde özellikle bir kontenjan senatörü tarafından ortaya atılmasını uygun görmüyorum» şeklinde konuştu.

Kontenjan senatörlerinden Şerif Tüten de Metin Toker'in görüşlerini eleştirerek, «Hükümet sorununu siyasi partiler halleder» dedi. Tüten, «Metin Toker, bu yazıları gazeteci sıfatıyla yazıyor. Biz kontenjan grubu olarak, demokraside partilerin temel unsur olduğuna inanırız» şeklinde konuştu.

Tüten, ANKA muhabirine şunları söyledi:

«Siyasi partilerin, millet huzurunda milletin istediği doğrultuda hükümet kurması en tabii yoldur. Grup olarak bizim üzerinde durduğumuz, partilerin diyalog kurmasıdır. Bu diyalog sağlandığı takdirde Türkiye gerekli idareye kavuşur.»

Dört ilde

(Baştarafı 1. sayfada)

İSTANBUL'DA İKİ KİŞİ ÖLDÜRÜLDÜ

İstanbul'da dün sabah ve öğle saatlerinde meydana gelen iki ayrı olayda iki kişi öldürüldü, 4 kişi yaralandı. İlk olay sabah saatlerinde meydana geldi ve bir kişi öldü, bir kişi yaralandı.

Dün saat 15.00 sıralarında Eyüp - Kuruçeşme Sokakta ki Eyüpspor kulübüne giren kimlikleri belirlenemeyen iki kişinin açtığı ateş sonucu lokalde bulunanlardan biri öldü, ikisi ağır olmak üzere üç kişi yaralandı.

Eyüpspor kulübü lokaline saat 15.00 sıralarında gelen kimlikleri belirlenemeyen kişiler bilinmeyen bir nedenle lokalde bulunan kişilere ateş ettikten sonra kaçtılar. Açılan ateş sonucu Ve... dat Kaçmaz olay yerinde öldü. Olay sırasında Yılmaz Kral (20) hafif yaralandı, Hayati Çiftçi çeşitli yerlerinden aldığı yaralarla Okmeydanı Sosyal Sigortalar Hastanesine kaldırılırken, sağ omuzundan ve sağ kalçasından yaralanan Ümit Koşar (30) isimli şahıs da Çapa Hastanesine kaldırılarak ameliyata alındı.

SALDIRGANLARIN KİMLİKLERİ BELİRLENDİ

İstanbul Emniyet Müdürlüğü yetkilileri, ilk soruşturma sonunda lokale genellikle ilerici kişilerin geldiğinin saptandığını ve olayın, dün sabah Eyüp'de otobüs durağında iki kişinin yaralanmasına karşı misilleme olarak yapılmış olabileceğini bildirdiler. Yetkililer, soruşturmanın genişletilerek sürdürüldüğünü ve üç saldırganın kimliklerinin belirlendiğini kaydettiler.

BİR BAŞKA OLAY

Necatibey Caddesi'nde bulunan Paşabahçe Mağazası'nın önünde kardeşleri ile oturmakta olan 55 yaşındaki Abdülkadir Karakimselioğlu adlı şahıs, saat 18.30 sıralarında 5-6 kişilik bir grubun açtığı ateş sonucu, başından ağır şekilde yaralandı. Yaralı, Karakimselioğlu hastaneye kaldırılırken yol da öldü.

KARAGÜMRÜK'TE BİR KAHVE TARANDI

Karagümrük Dökümcüler Caddesi'ndeki 70 numaralı bir kahveye ateş açıldı, iki kişi yaralandı. Genellikle ilerici kişilerin devam ettiği kahveye iki de dinamit atıldı. Ancak dinamitlerin patlamadığı ve etkisiz duruma getirildiği bildirildi. Kahvede bulunanlardan Temel Taşçı (24) adlı bir işçi ile kimliği belirlenemeyen bir başka kişi yaralandı.

BİR ÖĞRENCİ ÖLDÜRÜLDÜ

Karadeniz Teknik Üniversitesi son sınıf öğrencisi İbrahim Yaralı, Maraş Caddesi üzerinde bulunan Merkez Bankası Şubesi önünde, kimliği belirsiz kişiler tarafından tabancayla vurularak öldürüldü. KTÜ Jeodezi bölümü son sınıf öğrencisi İbrahim Yaralı (20), açılan tabanca ateşi sonucu ağır yaralandı, kaldırıldığı hastanede ameliyata alınmasına karşın, kurtarılamayarak öldü.

ESKİŞEHİR'DE BİR KİŞİ ÖLÜ BULUNDU

Eskişehir'in Güllük Mahallesinde dün sabah, 40 yaşlarında bir erkek cesedi bulundu.

Eskişehir nöbetçi Cumhuriyet Savcılığından alınan bilgiye göre, Güllük Mahallesi Tarlayüzü sokakta, dün sabah erken saatlerde, 40 yaşlarındaki Recai Elaldı adlı bir kişinin ölü olarak bulunduğu bildirildi.

Nöbetçi Savcılık, Recai Elaldı'nın delici ve kesici bir aletle önceki gece geç saatler de öldürüldüğünün saptandığını açıkladı.

NUSAYBİN'DE BİR KÖY BEKÇİSİ ÖLDÜRÜLDÜ

Nusaybin İlçesi'nin Kışla Mahallesi'nde Hüseyin Yakup adlı bir köy bekçisi kimliği saptanamayan kişilerin açtığı ateş sonucu vurularak öldürüldü. Nusaybin Cumhuriyet Savcılığı'ndan alınan bilgiye göre, olayla ilişkisi olduğu sanılan sekiz kişi gözaltına alındı.

KIRIKKALE'DE

Kırıkkale'de Maden-İş Bölge Temsilciliği, TÖB-DER ve Türkiye İşçi Partisi'nin lokallerinin bulunduğu bina önceki gün faşistler tarafından bombalandı. Son günlerde Kırıkkale'de faşistlerin ilericilere ait dükkan ve evlere karşı bombalı saldırıları artırdıkları bildirildi.

Önceki gece saat 23.30 sıralarında ilerici örgütlerin bulunduğu binada meydana gelen patlamada can kaybı olmadığı, binanın altında bulunan bankanın büyük hasar gördüğü ve binanın tüm camlarının kırıldığı bildirildi.

Politika
SAVAŞSIZ SÖMÜRÜSÜZ BİR DÜNYA İÇİN

- Sahibi: Politika Basım ve Yayım A.Ş. adına ....KEMAL TÜRKLER
- Yazıişleri Müdürü ...... Tamer KAYAŞ
- İstanbul: Yerebatan Cad. Taşsavaklar Sok. No: 5 Cağaloğlu Tel. 27 77 12 - 27 69 09 - Teleks: 23 290
- Ankara: İzmir Cad. No: 20/27, Kat: 7 Kızılay Telefon: 18 79 59 - 17 65 38 — Teleks: 42 466 - 42 879
- İzmir: Cumhuriyet Bul. Aslan Kapanı İş H. K. 5 No: 510 Konak Telefon 13 69 61
- Dizgi .... Politika Tipo Tesisleri
- Baskı ...... Cumhuriyet Matbaacılık ve Gazetecilik T.A.Ş.
- Dağıtımı .... Hürriyet Holding A.Ş.
- İLAN KOŞULLARI: 2-3-7. sayfalar (sütun / cm): 300 TL. - 4-6. sayfalar (sütun / cm): 250 TL. - 8. sayfa (sütun / cm): 700 TL. Yayın ilanları (tek sütun, 5 cm): 250 TL. - Ölüm, Teşekkür, Nişan, Doğum vb. (tek sütun 5 cm): 500 TL.
- ABONE KOŞULLARI: 3 Aylık: 450 TL., 6 Aylık: 900 TL. 1 Yıllık: 1800 TL. Avrupa ülkeleri: 1 Yıllık: 260 DM., 6 Aylık: 130 DM. Diğer ülkeler için 1 Yıllık: 180 Dolar.

TSİP, solda birlik için yeni girişimlerde bulunacak

- Seçim sonuçlarını değerlendirmek için toplanan TSİP Genel Yönetim Kurulu'nun açış konuşmasını yapan partinin Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, seçimlerde parsayı toplayan gerici-faşist güçlerin saldırılarını yoğunlaştıracaklarını hatırlatarak demokrasi güçlerinin birliğinin hayati önem kazandığına dikkati çekti.

İstanbul (Politika) — Türkiye Sosyalist İşçi Partisi Genel Yönetim Kurulu dün seçim sonuçlarını değerlendirmek için toplandı. Toplantının açış konuşmasını yapan Parti Genel Başkanı Ahmet Kaçmaz, seçimlerde parsayı toplayan gerici-faşist güçlerin saldırılarını yoğunlaştıracağını, faşist tehlikeye karşı demokrasi güçlerinin eylem birliğinin hayati önem kazandığını söyledi.

«PARSAYI GERİCİ GÜÇLER TOPLADI»

Kaçmaz, seçimlerde sosyal-demokrasinin ağır bir yenilgi aldığını, gerici güçlerin parsayı topladığını belirterek, «Şimdi gerici faşist güçler, seçimlerdeki üstünlüklerini yeni saldırılarına sıçrama tahtası yapma hesabı içindeler» dedi.

Özellikle MHP'nin demokrasi güçlerini sindirmek, halkı zorbalığına baş eğdirmek için sistemli ve planlı katliamlarına hız vereceği günlerin uzak olmadığını belirten Kaçmaz, özetle şunları söyledi:

«MHP, hükümet kurulana kadar kendi tırmanışına uygun bir hükümet bileşimi çıkmasını sağlamak amacıyla «uslu» gözükmeyi yeğleyebilir. Ama beklediği an geldiğinde hem devlet katlarında hızla yuvalanmak, hem de terör estirmek için var gücüyle saldırganlaşacağı görülecektir. Denebilir ki, CHP'nin en büyük günahı, MHP ve yandaşlarına ilişmemesi ve seçimlerde meşruiyet sağlayan MHP'nin daha pervasızlaşmasına yol açmasıdır. Bir Abdi İpekçi'yi «solcu» görüp varlığına tahammül edemeyen faşistler, sosyal demokrasiye karşı insaflı davranmayacaklarını ve hesap soracaklarını seçim konuşmalarında açıkça söylemişlerdir. Ve faşistlerin nasıl hesap sordukları da kimsenin meçhulü değildir.»

«SOL POTANSİYEL, OYLARDAN KAT KAT FAZLADIR»

Kaçmaz, seçimlerde solda yer alanların toplam oy oranının yüzde 4.70'i bulduğunu, bunun solun şimdiye kadarki seçimlerde elde ettiği en büyük oran olduğunu belirterek, «Ne ki ülkemizdeki sol potansiyel bu miktardan, kat kat fazladır» dedi. Kaçmaz, şöyle devam etti: «Ancak, seçimlerde solu kapsayan güçlü bir blok yaratılamadığı için CHP'ye oy vermeye eli varmayan yüzbinlerce emekçi sandıktan uzak durmuştur. Sandığa gidenler ise verdikleri oylarla solda birlik özlemlerini somutlamışlardır. Böylece Partimizin baştan beri savunduğu sosyalist birlik, demokratik işbirliği politikalarının daha güçlü bir şekilde hayata geçirilmesi için şartlar olgunlaşmış, elverişli bir ortam sağlanmıştır.»

«Partimizin birlikçi politikası, bu seçimlerin de kazandırdığı ivmeyle başarı yolunda hızla ilerlemektedir» diyen Kaçmaz, konuşmasını şöyle sürdürdü: «Devrimci demokratlarla seçimler öncesinde sağlanan uzun verimli işbirliği, siyasi mücadelenin tüm alanlarında işlerliğini sürdürecektir. Yine Birlik Dayanışma Grubu ile İstanbul'da ve diğer illerde başlatılan demokratik eylembirlikleri, sosyalistlerin her alanda kalıcı işbirlikleri açısından önemli başlangıç adımlarıdır. Ayrıca sola, sosyalizme gönül vermiş aydınlar birlikçi politikamızı destekleyerek bizleri yeni atılımlar için teşvik etmektedirler. Bütün bu olup bitenler halk güçlerinin birliği uğruna yaptığımız çalışmalarda bize şevk ve güç kazandırmaktadır. Bu nedenle önümüzdeki dönemde emekçi halkın birlikçi özlemlerinden aldığımız destek ve yolumuzun doğruluğuna duyduğumuz güvenle, yeni girişimlerde bulunacağız. Hem soldaki işbirliklerini genişletecek, hem de daha sistemli ilkeli ve kalıcı birliklerin etkin bir şekilde örgütlenmesini sağlayacak bir politika izleyeceğiz.

"Seçimler, halkımızın sorunlarına çözüm getirmemiştir,,

TKP, 14 EKİM SEÇİMLERİNİ DEĞERLENDİRDİ

- Halkın hoşnutsuzluğundan AP sosyal demagoji ile yararlandı
- MHP'nin oy tırmanışı durduruldu
- Eylem birliği yolunda adım atılan heryerde başarı açıkça görüldü
- İstanbul'da CHP dışındaki demokratik güçler MHP'nin iki katına yakın oy aldılar
- Ulusal demokratik güçlerin eylem birliğine karşı tavır alan reformizm iflas etti

İSTA (Dinleme Servisi) — TKP'nin Sesi Radyosu'nun dünkü yayınında yeralan Türkiye Komünist Partisi Merkez Komitesi bildirisinde 14 Ekim seçimlerinin bir değerlendirmesi yapıldı. TKP Merkez Komitesi bildirisinde, seçimlere işbirlikçi tekelci sermayenin dayattığı sıkıyönetim, faşist terör, antidemokratik baskılar ve TKP üzerinde süren yasakla girildiği hatırlatıldı.

TKP Merkez Komitesi bildirisi aynen şöyle:

«Seçim sonuçlarının parlamentoda getirdiği değişiklik CHP ağırlıklı hükümetin çekilmesine yol açtı. Böylece yeni bir hükümet bunalımı ortaya çıktı. Seçimler emperyalist baskıların arttığı, ekonomik, politik, sosyal bunalımın derinleştiği koşullarda yapıldı. Demokratik güçler seçimlere işbirlikçi tekelci burjuvazinin dayattığı sıkıyönetim, faşist terör, antidemokratik baskı ve engellemeler yoğun antikomünist propaganda ve TKP üzerinde süren yasak altında girdiler.

MHP'NİN OY TIRMANIŞI DURDURULDU

Seçimler yığınların CHP ağırlıklı hükümetin politikasını onaylamadığını gösterdi. Halkın artan hoşnutsuzluğundan gerici güçler özellikle sağ oyların yoğunlaştığı AP sosyal demagojiyle yararlandı. Ama gericilik parlamenter konumlarını arttırmakla birlikte umduğu oy artışını sağlayamadı. Özellikle faşist MHP'nin oy tırmanışı durduruldu. Bunda geçtiğimiz aylarda TKP'nin önayak olmasıyla yürütülen geniş antifaşist kampanyanın önemli rolü vardır.

Bütün elverişsiz koşullara karşın TKP'nin desteklediği ilerici adaylar TİP, TSİP, Kürt demokratları seçimlerde küçümsenmeyecek başarı elde ettiler. Özellikle eylem birliği yolunda adım atılan her yerde, bu başarı daha açık görülüyor. Sol güçlerin bölünmüşlüğü, eylem birliğinin ortak adaylarda somutlanamaması sol, maskeli grupların terörist eylemleri CHP'den yüz çeviren emekçilerin daha büyük bir oranda sol güçlere yönelmesini engelledi.

TKP, seçim kampanyasına aktif olarak katıldı. Seçmenleri gerici faşist partilere ve onlarla uzlaşma politikası izleyenlere oy vermemeye çağırdı. Seçim kampanyasını, emperyalizmin, NATO'nun dayatmalarına tekellerin artan sömürüsüne, faşist tehlikeye, sıkıyönetime ve antidemokratik baskılara karşı yığın savaşlarıyla bağladı.

TKP, kendisinin katılamadığı bu seçimlerde seçmenlere bağımsız, TİP'li, TSİP'li CHP'lilere Kürt demokratlarından ilerici adaylara oy vermeye çağırdı. Bu güçlere ortak adaylarda birleşilmesini önerdi. Bu gerçekleşmeyince TKP, öteki ilerici demokratik güçlerle seçim kampanyasında ortak eylem politikası izledi. Bu yolda somut adımlar atıldı.

İSTANBUL'DA ONGER'İN BAŞARISI

İşçi yatağı İstanbul'da TKP'nin desteklediği bağımsız aday Onger'in aşırı antikomünist propaganda ve yoğun engellemelere karşın bütün sol güçler içinde en çok oy toplaması TKP'nin yığınların gözünde devrimci bir alternatif durumuna yükselme sürecinin belirtisidir. Bu başarının yanısıra İstanbul'da CHP dışındaki demokratik güçler toplam olarak faşist MHP'nin iki katına yakın oy aldılar. TSİP listelerinden seçime giren ve komünistlerin de desteklediği sosyalist ve Kürt demokrat adayların elde ettikleri başarılar eylem birliği politikasının doğruluğunu kanıtlıyor. Eğer TİP de eylem birliğini onaylasaydı kuşkusuz hem kendi başarısı hem de sol güçlerin ortak başarısı daha fazla olurdu.

Seçimlerde CHP'nin gerilemesi bu partinin sağcı yönetimince izlenen politikanın sonucudur. İki yıla yakın bir süredir, Ecevit hükümeti CHP'nin halka verdiği sözlerin tersini uyguladı. Büyük burjuvazi ve emekçilerin çıkarlarını sözde uzlaştırma politikası, reformist demogojiler iflas etti. Hükümet iç ve dış gericiliğin baskıları altında emperyalizmin ve tekellerin çıkarlarına bütün temel sorunlarda anayurdun ve halkımızın çıkarlarından üstün tutma konumuna kaydı. NATO'culuk, sıkıyönetimcilik ve kemerleri sıkma politikasında ayak diredi. Son dönemde daha açık olarak gericilik ve uzlaşma politikasına yöneldi. Halkın yakıcı hiç bir sorununa yanıt getiremedi. İşsizlik, pahalılık daha da arttı. MHP'li odakların faşist

(Devamı 7. Sayfa'da)

Doğu Karadeniz'de 3,5 milyon kişi geçimini çaydan sağlıyor

- 1979 YILI ÜRÜNÜ ÇAYDAN DOĞU KARADENİZ BÖLGESİNE 3 MİLYAR 192 MİLYON 500 BİN LİRANIN GİRDİĞİ BİLDİRİLDİ

TRABZON (A.A.) — Giresun'un Tirebolu ilçesi ile Türkiye-Sovyetler Birliği sınır kapısına kadar uzanan Doğu Karadeniz sahil şeridinde üretilen çay ürününden, Bölgede 3,5 milyon insanın geçimini sağladığı açıklandı. 1979 yılı ürünü Çay'dan ise bölgeye 3 milyar 192 milyon 500 bin lira girdiği bildirildi.

Konuya ilişkin Doğu Karadeniz bölgesinde yapılan araştırma sonucu yayınlanan raporda, nokta olarak belirlenen 1751 merkezde çay üretiliyor. Üretilen çay rekoltesinde 1979 yılı ürününe değin inişli çıkışlı bir çizelge meydana gelirken, 1979 yılı ürünü çay rekoltesi çay tarihinde ilk kez 590 bin tonu aşarak 565 bin ton ile rekor düzeye ulaştı. Rekolte rekoru kırılmasına ekim yanısıra üreticilerin çay dirimi için çok verimli olan kompoze gübresini kullanmaya başlamaları neden oldu.

Son iki yıla değin dış pazar bulunamayan çay ürününü dışsatımının arttığı belirtilen ÇAY-KUR raporunda, özellikle Irak, Mısır, Libya ile Çay almak isteyen birçok ülkenin başvuruda bulunduğu kaydedildi.

Dalaman kağıt Fabrikası işçileri yan ödeme alamıyorlar

İzmir (İSTA) — Dalaman Kâğıt Fabrikasında yan ödeme uygulamasına geçildiği halde bazı memur ve işçiler yan ödeme ve fazla mesai ücretlerini alamıyorlar.

Dalaman Kâğıt Fabrikasında 250 memur ve 2000 işçi çalışıyor. Yıllardır bu fabrikada uygulanan keyfi işlemler bu yıl da devam ederek alt kademedeki memurlara ve işçilere yan ödeme verilmezken 4. derecedeki şeflere fazla mesai ücreti dağıtıldı. Bu alt kademedeki teknik eleman olmayan memurlara ve işçilere yan ödeme yapılmazken «Ben fazla mesai yapmadım» diyen şeflere ve unutulanlara dahi sonradan ek bordro yapılarak fazla mesai ücreti ödendi. Durum tüm personel arasında huzursuzluğu arttırdı. Ayrıcalık deniz kampında ve fabrika lojmanlarında da kendini gösterdi. 21 şefe 4 baraka ayrılırken, 2000'den fazla personele 25 baraka ayrılarak şeflerin yaz sezonu boyunca açıkta kalmamaları sağlandı. Fabrika lojmanlarında ise lojmanlara keyfi olarak dağıtıldığından birçok personel bu haktan da yararlanamadı.

Sağlık-İş Sendikası hakkında yeni bir soruşturma açılıyor

- Sağlık-İş'in istenen evrakları mahkemeye vermemesi üzerine, yeni bir soruşturma için Savcılığa başvuru yapıldığı bildirildi.

Zonguldak, (İSTA) — Sağlık-İş Sendikası Zonguldak Şubesi için daha önce sürdürülen bir soruşturma nedeniyle 1. İş Mahkemesince kendilerinden istenen evrakları mahkemeye teslim etmediği gerekçesiyle yeni bir soruşturma için sözkonusu mahkemenin savcılığa başvurduğu öğrenildi.

Bilindiği gibi 12 Şubat 1978 günü yapılan Sağlık-İş Sendikası Zonguldak Şubesi Genel Kurulunda, bir süre önce gerekçe gösterilmeden sendika üyeliğinden ihraç edilen Selim Öztürk'ün genel kurulda ihraç isteminin görüşülmesi yönündeki itiraz başvurusu Divan Başkanı AP Milletvekili Mustafa Başoğlu tarafından gündeme sokulmamıştı. Bunun üzerine genel kurulun yasalara aykırılığını ileri süren Selim Öztürk Genel Kurulun iptal edilmesi talebiyle 1. İş Mahkemesine başvurmuştu.

Konuyu görüşmek üzere genel kurul tutanak ve belgelerini istediği halde mahkemeye getirmeyen Sağlık-İş hakkında 1. İş Mahkemesinin Savcılığa başvurduğu ve sözü edilen sendika hakkında dava açılması talebinde bulunduğu öğrenildi.

Radyolardan Seçmeler

TRT - 1

- 09.02 Gençlikle Gelen
- 10.02 Tatil Sabahı
- 12.02 Radyo Tiyatrosu
- 13.00 Haberler
- 16.30 Spor Magazin
- 20.15 Ocak Başı
- 22.30 Sizin Seçtikleriniz

TRT - 2

- 08.02 Gün Başlıyor
- 10.00 Çocuğun Dünyası
- 13.00 Haberler
- 14.00 Gülmece Dünyası
- 18.00 Sanat Tarihi
- 19.30 Haftanın Olayı
- 20.30 Açık Oturum
- 23.00 Caz Dünyasından

TRT - 3

- 07.02 Güne Başlarken
- 09.03 Müzik Şöleni
- 11.00 Müzik Magazin
- 12.30 Ünlü Yorumcular
- 14.00 Müzik Söyleşileri
- 16.15 Pazar Konseri
- 20.00 Barok Müzik
- 21.30 Dünya Şarkı Söylüyor
- 23.00 Ses Ustaları

TRT Program-Haber-Eleştiri

Tolstoy'un ünlü yapıtı "Anna Karenina,, bu akşam başlıyor

Bu akşam ekranlara Rus edebiyatının ünlü temsilcilerinden Tolstoy'un başyapıtlarından biri geliyor. Anne Karenina Tolstoy, yaşadığı 19. yüzyıl Rusyasını en ince sınıfsal ayrıntılarıyla didiklemiş ve salt sanat alanında değil o günkü Rusya toplumunu irdelemek durumunda olanlara da çok önemli belgeler bırakmıştır. Kendi dünya görüşünün tutucu ve idealist formasyonuna karşın gözlemcilikteki ustalığı ve herşeyden önce gerçekçilikteki kararlı direngenliği, onu salt Rus edebiyatının değil dünya edebiyatının baş köşelerinden birine yerleştirmiştir. Örneğin Tolstoy'un, yine dönemine damgasını vurmuş bir diğer Rus yazarı Dosteyevski'yle kıyaslarsak, aralarında çok önemli farklar bulunduğunu saptarız. Dosteyevski, kendi mistik görüşleri uğruna bir çok kez gerçeği saptırırken, Tolstoy hiç bir zaman böylesi bir çarpıklığa düşmemiştir. O, her zaman gerçeği aramış, ama o günlerde filizlenmeye başlayan işçi sınıfı hareketinin uzağında durduğu için o aradığı gerçeği, toplumsal ve tarihsel gerçeği hiç bir zaman yakalayamamıştır. Ancak yıllar geçmesine karşın devrim sonrası Sovyet yazarları, onun son derece ince sınıfsal gözlemlerinden yararlanmasını bilmişlerdir.

Tolstoy, «Anna Karenina» adlı yapıtının girişinde şunları yazmış: «Her mutlu aile birbirine benzer. Ama her mutsuz ailenin mutsuzluk nedeni kendine özgüdür, başkasına benzemez.» Bu sözleriyle Tolstoy, «Trajedi» olgusunu ve o olgunun bireysel ayrıntılarına inebilmenin kaygısını taşıdığını göstermektedir. Ancak bu kaygı, demin yukarda değindiğimiz nedenlerden ötürü Tolstoy'un yakasını hiç bir zaman bırakmamıştır. Çünkü dünyaya diyalektik maddeci gözle bakamayanlar veya en azından böylesi bir bakışın, sezgisel de olsa asgari ip uçlarını yakalayamayanlar, aradıkları gerçeğe ve o gerçeğin nedeninine hiç bir zaman inemezler. Ve mutsuzluk girdabında yaşarlar. Tolstoy da, mutsuz bir yazar olarak yaşamıştır.

Anna Karenina'nın öyküsü 1870 Rusya'sında geçer. O dönemin Rus aristokrasisi, giderek oluşan kapitalizmin sarstığı kendi sınıfsal temelleri üzerinde bunalmakta ve kendi bilinçsiz trajedisini yaşamaktadır. Aristokrat bir ailenin kızı olan Anna Karenina, ailesiyle birlikte Moskova'ya gelince, kendisini bir yığın çelişkiler içinde bulur. Sonu gelmeyen aşklar ve bunalımlar içinde yaşar. Anna Karenina'nın ailesi de, giderek bu olumsuz yaşamın içinde yer alır.

BBC TV'since çekilmiş olan bu dizi, İngiltere'de ve Sovyetler Birliği'nin o dönemin Moskova ve Petersburgu'nu canlandıran stüdyolarında çekildi. Böylece bu dizi, bir anlamda Sovyet-İngiliz ortak yapımı olarak ortaya çıktı. Birer saatlik dokuz bölümden oluşan bu dizi izlenmeye değer.

TELEVİZYON PROGRAMI

11.00 Günaydın

Şebnem Savaşçı'nın sunduğu ve her hafta Pazar günleri yayına girecek kuşak programın bugün yayınlanacak ilk bölümünde yer alan bölümler: Anıt Dolu Yurdum: Gordiyon'un tarihçesi ve öyküsü, Kameranın Gözünden: Kameranın tanıtımı, Jeremy: Küçük ayının serüvenleri, Bunları biliyor musunuz? adlı bölüm. Celal Şahin ve Bebekleri, Oyuncak Köşesi: Fare maskesi yapımı, Haberler: (Çocuklara yönelik sanat haberleri), Müzik Köşesi: Modern Folk Üçlüsü'nden Saat, Gezsen Anadoluyu ve Kırlara Doğru. Programı Canan Arısoy, Tülin Oral, Betül Şen, Gülseren Çarkacı ve Hilim Akyalçın hazırladı.

12.00 Minik Konser

12.05 Tatil Sineması

14.05 Tele-Pazar

14.30 Mr. Mago

Çizgi dizi filmin bugünkü bölümünde Robin Hood adlı serüvenin birinci bölümü yayınlanacak. Bay Magoo'nun yeni serüveni Robin Hood, dört bölümden oluşuyor. Birinci bölümde Peder Tak rolünü oynayan Bay Magoo, Robin Hood ile tanışır. Gisborne, Şerif Robin Hood'un babasının topraklarına göz dikmiştir ve Şerif suçsuz yere Robin Hood'un babasını tutuklar.

15.15 Tele-Pazar

17.00 HABERLER

17.05 Spor Dünyası

19.15 Mercan Ormanı

20.00 Çılgın Kızlar

Dizinin bugün yayınlanacak ilk bölümü Sosyete Partisi adını taşıyor. Laverne ve Shirley fabrikanın sahiplerinden biri tarafından partiye çağrılırlar. Giyecek elbiseleri yoktur. Jenny ve Skviggy'den elbise bulmalarını isterler. Kiralık sandıkları elbise aslında partiye gelenlerden bir çiftin kızlarına ait çalıntı elbiselerdir.

20.30 HABERLER

21.15 Saz Eserleri

21.35 Anna Karenina

22.20 Sanat Dünyası

Geçen yıl 15 günde bir yayınlanan Sanat Dünyası, bu yıl her hafta pazar akşamı ekrana geliyor. Bu akşamki programda Devlet Tiyatroları, İstanbul Belediyesi Şehir Tiyatroları ve özel tiyatroların birinci tur oyunlarından bölümler sergilenecek.

22.55 HABERLER

Tatil sineması: "KORSAN,,

- *OYNAYANLAR:* Yul Brynner, Charlton Heston, Claire Bloom, Charles Boyer, Inger Stevens, Henry Hull, Lorne Greene.
- *YÖNETMEN:* Antony Quinn.
- *YAPIM YILI:* 1958.
- *SÜRESİ:* 120 Dakika.

Beyazperdede uzun süre başrollerde oynamış ünlü oyuncular, bir süre sonra film yapmağa kalkıştılar. Antony Quinn de 1958 yılında bu işe heves etmiş. Üstelik zengin bir oyuncu kadrosuyla. Filmin konusunu da, kendisinin bir çok kez başrolü oynadığı korsan filmlerinin devamı olarak belirlemiş. Böylece çok iyi başardığı bir rolü yönetmek ve yönlendirmek işine gelmiş olmalı.

Filmin konusu şöyle: 1812'de Amerikan-İngiliz savaşının en çetin günleri. O dönemde henüz korsanlık olgusu sürüyor ve korsanlar bir çok savaşları etkileyebiliyorlar. Bu korsanlardan birisi de Jean Lefitte. Denizlerde kendi başına buyruk yaşayan bu korsan, birden kendini savaşın içinde buluyor. Ve bu delişetengiz korsan Amerikalıların yanında yer alıyor. Bu zor ve çetin savaş Amerikalıların zaferiyle sonuçlanır.

Bir çok filmde çok önemli rolleri başarıyla yürütmüş olan Antony Quinn, yönetmen olarak bu filmde başarısız kalmıştır. Onca kalabalık kadrosuna karşın bu iki saatlik film, zaman zaman yükselen bir gerilim yaratmakla birlikte, iki saatlik süre içinde dişe dokunur hiçbir şey getirememektedir. Bol savaş sahneleriyle süslenmiş olan filmin tek özelliği, yönetmeninin Antony Quinn olmasıdır. Bu sıradan film izlenmese de olur.

Çekoslovakya TV ekibi filmler çekmek için Türkiye'ye geliyor

Çekoslovakya Televizyonunda bir ekip «Dünyanın 7. Harikası» ve «Herodot'la Diyalog» adlarında iki belgesel filmin çekimi için ülkemize gelecek.

Çekoslovakya Televizyon ekibi «Dünyanın 7. Harikası» ile «Heredot'la Diyalog» adlı iki ayrı filmle ilgili çekimleri Ankara İstanbul, İzmir, Çanakkale (Truva), Bodrum ve Fethiye yörelerinde yapacak.